

*Let Not The Light
Of Freedom
Be Extinguished!*

AMERICAN HOME

— AMERIŠKA DOMOVINA —

SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER

Serving in Ohio and nationwide over 150,000 American Slovenians

No. 46

(USPS 024100)

AMERIŠKA DOMOVINA, NOVEMBER 15, 1990

ISSN Number: 0164-680X

50¢

Life at Dead Man's Curve

by Stane J. Kuhar

It has been said that a person begins to realize the value and meaning of life when he plants a tree knowing that he will never find shade under it when it's fully grown.

This past Friday, Nov. 9 I understood the true meaning of these words.

I was driving on I-90 heading east after a ten-hour seminar to upgrade my skills in the banking industry. The weather was terrible as rain had been falling continuously during the course of the evening with a strong wind blowing from over Lake Erie. The massive winds were what us Clevelanders could expect to be confronted with on a cold November day.

There is a wide curve commonly referred to as "Dead Man's Curve," aptly named after the high fatality rate of passengers and drivers on this small bending strip of I-90 curving away from the lake. Due to the large number of fatal accidents, the state had installed concrete forms to separate drivers heading in opposite directions. This is what saved my life.

After Dead Man's Curve I-90 opens to five lanes with an exit only lane for E. 55th Street. Thereafter, I-90 is reduced to four lanes. Between E. 55th and the next exit on E. 72nd I-90 bends with an inclining curve.

Within a few seconds I could see in my rearview mirror the size of a large flat-bed truck becoming larger and larger as he approached me with tremendous speed. My instincts told me to move over to the third lane. The truck was quickly coming at me from the second lane. I knew within one second after the truck hit my bumper that this would not be a lucky day for me.

As the flat-bed truck going 65 miles an hour hit my front driver's side, my car felt the impact of pure explosive physical force. My car spun around after being hit first in the backside of the passenger side. My car spun around again and was hit a second time on the front passenger side. The car spun from the third lane onto the first lane where the concrete forms firmly stood.

The slamming of brakes skited the car into this meridian concrete wall with a resounding THUD throwing the back passenger side into the wall.

What appeared to be a continuous ordeal was over in a matter of seconds. I realized that my glasses had been knocked off during this episode. After feeling my body to ensure that all was intact I saw the oncoming cars heading east on I-90; the car had spun around and was now

Kathy and Miroslav Gorjup were surprised with a 15th wedding anniversary cake presented to them by relatives and friends at the Belokranjski Klub banquet at the Slovenian National Home on Saturday evening, Nov. 10. (More photos on page 2).

facing west.

Eventually an Emergency Medical Service truck and two Cleveland Police cars came to my assistance. A police report was completed and after some misstarts with the car I was finally able to drive it over to the next exit with a police car following me to provide any additional assistance.

Through the long limping drive home on Lake Shore Boulevard the value of life came to the forefront of my thoughts as I agonized over all that had occurred on this special day. That those most precious of all commodities in our lives, our spouses, children, relatives, and a host of persons we encounter throughout our lifetime, are a daily miracle and blessing above all other human endeavors.

It seemed rather odd to me

that I had come within an inch of never again hearing the sound and voices of a wife, three children, a mother, a mother-in-law, and so many relatives and friends.

Deep inside of me I believe that all the praying over so many years had been answered and interceded on my behalf today through Bishops Baraga and Slomšek: what other than a miraculous intervention could have saved my life through such an ordeal.

I think about these events as our nation in November celebrates two national holidays, Veterans Day and Thanksgiving Day, and realize that the daily miracle of living and enjoying another day from Our Creator is the best blessing a person can receive.

Especially when this realization is presented to you on your birthday.

Symposium on Central and Eastern Europe

On November 10, an informative, scholarly symposium on current developments in Central and Eastern Europe was presented by the American Foreign Policy Institute at Georgetown University in Washington, D.C.

Three Slovenian Americans, all of whom have dedicated so much of their lives to Slovenian education, culture and heritage, actively participated at the symposium.

Dr. Edward Gobetz, Professor of Sociology at Kent State University, Director of Slovenian Research Center of America, and author or editor of fifteen books, was featured speaker on the topic, "Slovenian Nationality under Yugoslavia, Austria and Italy." Additional very valuable insights and observations were contributed by in-

vited commentators Dr. Cyril Mejac and Dr. Stan Sustersic, both notable Slovenian cultural leaders from Washington, D.C.

The one-day program of lectures and discussions, described by one of the participating diplomats Dr. Michael Szaz, as very successful, was attended by the representatives of the American Foreign Policy Institute, as well as by professors and leaders and delegates of several American nationality groups, from various states. It was followed, on Nov. 11th, by the annual conference of National Confederation of American Ethnic Groups where Prof. Gobetz, a Willoughby Hills resident, was re-elected chairman of Education Committee of this nationwide organization.

Iz Cleveland in okolice

Festival pri M. Vnebovzeti

To nedeljo ste vabljeni na festival pri Mariji Vnebovzeti na Holmes Ave. Pričel se bo ob 2.30 pop. Pridite, kajti prebitek iz festivala je pomemben vir dohodkov za to še vedno pristno slovensko faro.

Maša za škofa Rožmana

To nedeljo, 18. nov., ob 10. uri bo v cerkvi Marije Vnebovzete maša za škofa Rožmana. Tabor DSPB v Clevelandu vabi svoje člane in Slovence, da se te maše udeleže v čim večjem številu.

A.D. prihodnji že v sredo

Prihodnji četrtek je Zahvalni dan praznik. Radi tega bomo Ameriško Domovino tiskali in dostavili na pošto že v sredo. Vsi, ki bi radi imeli kaj objavljenega v tej številki, naj to upoštevajo. Za angleški del svetujemo, da je gradivo dostavljeno že do ponedeljka, za slovenski pa vsaj do torka opoldne.

Prodaja potic

Kr. št. 2 Progresivnih Slovenc Amerike ima tudi letos prodajo potic in sicer v sredo, 12. decembra. Prednaročila so nujna. Vse potice so po zelo zmerni ceni, \$8.50 za vsako. Običajno morajo pridne članice nehati z naročili, ker pač ne zmorejo vseh prošenj, zato svetujemo, da poklicete čimprej Marge Kaus (585-2603) ali pa Josephine Turkman (531-3595). Naročene potice boste dobili med 10. dop. in 2.30 pop. 12. dec. v prizidku SND na St. Clair Ave.

Za pomoč poplavljencem

Pretekli teden smo obširno poročali o katastrofnih poplavah, ki so 1. in 2. novembra prizadele več slovenskih območij, posebno na Štajerskem. Da bi pomagali tem poplavljencem je bil odprt poseben račun pri First Federal Bank na 1215 Superior Ave., zbran denar bo pa poslan neposredno slovenskemu Rdečemu križu. Pobudniki so Florence Unetich, Charles Ipavec in Tony Petkovsek. O tem bomo več poročali prihodnji teden. Dve organizaciji, pevski zbor Jadran in Slovensko ameriški kulturni svet, sta že obljubili po \$1000 za ta sklad.

Slov. pisarna sporoča

Prejeli smo kartice za božična voščila z Gasparijevim motivom. Cena kartici s kuvertom je 50 centov. Pisarna ima na zalogi tudi pratike Mohorjeve družbe iz Celovca, za leto 1991. Cena pratiki je \$4.30. Za naročila po pošti je treba dodati \$1 za poštino.

V tiskovni sklad

Dr. Anthony Ravnik, Piedmont, Kalif., je poklonil \$50. Iskrena hvala!

Prodaja krofov in peciva

Oltarno društvo fare Marije Vnebovzete ima prodajo krofov in peciva to soboto, pričenši ob 10.30 v običajnem prostoru. Stojnice bodo tudi v nedeljo v stari cerkvi med festivalom.

Tarok turnir

V soboto, 24. nov., po Zahvalnem dnevu, bo v šolski dvorani pri Mariji Vnebovzeti ob 7. zv. tarok turnir. Vsi tarokisti vabljeni.

Praznovanje

Članstvo društva Kristusa Kralja št. 226 KSKJ je lepo vabljeno na praznovanje praznika Kristusa Kralja v nedeljo, 25. novembra. Sv. maša bo v cerkvi sv. Vida ob 10.30. Po cerkvenem opravilu bo za člane društva v šolski dvorani brezplačno kosilo. Prijave so potrebne.

Upokojenci Slov. pristave

Sestanek Kluba upokojencev Slovenske pristave bo v sredo, 28. nov., ob 1.30 pop. v Slov. domu na Holmes Ave.

Koristen članek

Bralcem svetujemo, da v angleškem delu preberejo članek, ki je izšel v današnjem, petkovem Cleveland Plain Dealerju o Jugoslaviji.

Za Radio Trst

Urednik slovenske oddaje pri tržaški radijski postaji Ivo Jevnikar ml. je poklical urednika A.D. po ameriških volitvah in se zanimal za izide v zvezi s slovenskimi kandidati, predvsem glede Georgea Vojnovicha in oba kongresnika, Dennis Eckarta in Jamesa Oberstarja.

Zanimiv obisk

Pretekli torek je bil urednik zopet v Washingtonu, tokrat na povabilu Bele hiše, ki je organizirala v Executive Office Buildingu zraven Bele hiše, v slikoviti Indian Treaty sobi posvetovanje v zvezi z ameriškim gledanjem na prihodnjetedenski konferenci v Parizu o evropski varnosti in sodelovanju, na kateri bo tudi predsednik Bush. Govorili so David Gompert, poseben asistent predsedniku za nacionalno varnostne zadeve, Raymond Seitz, namestnik državnega sekretarja, John M. Evans iz State Departmenta in Philip Zelikov, vodja oddelka za evropske varnostne zadeve pri Nacionalnem varnostnem svetu. Navzočih je bilo nekaj več kot 50 povabljenih gostov. Debata je bila zanimiva in od časa do časa tudi živahna.

Popravek

Pri »Zahvali« za pok. Frančka Stanonika smo pomotoma izpustili, da se družina zahvali vsem, ki morda niso prejeli po pošti zahvalnih kartic.

Beloški Klub marks 25 years

Helping Kathy and Miroslav Gorjup celebrate their 15th wedding anniversary last Saturday were Vladimira and Dušan Knez, Jane and Ed Ludvik, Anne and John Cendol, Kathy and Bojan Knez, and Miro and Josephine Klamic. The cake was donated by Nosan's Bakery where Kathy had worked during school days. The couple was married Nov. 8, 1975 in St. Vitus Church.

Milan Smuk, president of Beloški Klub welcomes everyone to their 25th anniversary celebration featuring the Tony Klepec Orchestra.

Matt Hutar, treasurer of Beloški Klub and his wife, Angela of Euclid (front), along with Rezka Smuk of Richmond Hts., (standing) are happy to see the sell-out crowd at the Slovenian National Home on Saturday evening, Nov. 10.

Amelia and John Dejak of Gates Mills enjoy the dinner company of Frances and Joe Stariha.

Turkey Festival

St. Mary Assumption Church on Holmes Avenue, Cleveland will hold their annual Fall Turkey Festival on Sunday, Nov. 18. The church will not be mailing out the tickets this year due to postal regulations, so families are requested to stop at the church after Mass to pick them up.

Dinner tickets for the chicken/roast beef dinner in conjunction with the festival are on sale at the parish house or from Gus Petelinkar for \$8 for adults and \$4 for children.

The festival itself with games, food, refreshments, baked goods and 110 turkeys begins at 2:30 p.m. in the old church hall.

Another Slovenian Winner

Democrat State Rep. Michael P. Stinziano, 30th District of Columbus, Ohio, son of Mrs. Josephine Kosoglov Stinziano, has been reelected for his 10th term. He received 71 percent of the votes.

His aunt,
Antoinette Kosoglov

In Memory

Enclosed is a check for \$50.00 for one year subscription and a \$25.00 donation in memory of my mother, Anna Mocilnikar. I do enjoy reading about the activities in my "old" neighborhood.

Anne M. Smith
Warren, PA

Bake Sale

St. Vitus Mothers Club will sponsor a bake sale on Saturday, Nov. 17 from 5 - 7 and on Sunday, Nov. 18 from 8 a.m. until 1:30 p.m. in the auditorium.

Al Koporc, Jr.
Piano Technician
(216) 481-4391

Carst-Nagy Memorials
15425 Waterloo Rd.
481-2237
"Serving the
Slovenian Community."

Coming Events...

Wednesday, Nov. 21
Club of Associations members sponsor Pre-Thanksgiving Jam Session from 8 p.m. till ?? at the Slovenian National Home St. Clair clubroom. Sandwiches and refreshments.

Thursday, Nov. 22
Tony Petkovsek's Annual Polka Party at Stouffer's Tower City Hotel, public square downtown Cleveland from 5 p.m. to 2 a.m. with free parking for advance ticket holders. Tickets at Tony's Polka Village, phone (216) 481-7512.

Friday, Nov. 23
Collinwood Slovenian Home 8th Annual After Thanksgiving Dance with music by Johnny Vadnal.

Friday, Nov. 23
Post Thanksgiving Cabaret Dance with Full Ballroom for Dancing featuring Jeff Pecon and the Slogars and Meisner Bands at Slovenian National Home on St. Clair. For tickets call 361-5115.

Saturday, Nov. 24
AMLA 80th Anniversary Dinner Dance at Slovenian National Home, St. Clair. Fred Kuhar Orchestra. For more information call 531-1900.

Sunday, Dec. 9
AMLA Children's Christmas Party at Slovenian National Home.

Sunday, Dec. 9
Slovenian Women's Union Branch 50 Dinner and Social at 1 p.m. at the Slovenian Workmen's Home, 15335 Waterloo Rd., Cleveland.

Tuesday, Dec. 11
PSWA Circle 2 Potica Baking Day. For poticas call 531-3595 weeks in advance.

Sunday, Dec. 16
St. Lawrence Lodge No. 63, St. Joseph Lodge No. 146 and St. Anne Lodge No. 150 Children's Christmas Party at Slovenian Hall on E. 80th St. at 3:00 p.m.

Vladimir M. Rus Attorney - Odvetnik

6411 St. Clair (Slovenian National Home)
391-4000

(FX)

GRDINA-COSIC Funeral Homes

17010 Lake Shore Blvd. 1053 E. 62 St.
531-6300 431-2088
28890 Chardon Road
Willoughby Hills
944-8400

A TRUSTED TRADITION FOR 85 YEARS

ZAK-ZAKRAJSEK Funeral Home

6016 St. Clair Ave.
Phone 361-3112 or 361-3113

• No Branches nor Affiliations •

Zachary
A. Zak,
licensed
funeral
director

Zele Funeral Home

Memorial Chapel
452 E. 152 St. Phone 481-3118
Addison Road Chapel
6502 St. Clair Ave. Phone 361-0583
Mi smo vedno pripravljeni z najboljšo posrebo.

BRICKMAN & SONS FUNERAL HOME

21900 Euclid Ave. 481-5277

Between Chardon & E. 222nd St. — Euclid, Ohio

Anna Žakelj Jesenko, the Baroness of Bobbin Lace

When Anna Žakelj Jesenko came to America in November of 1923, her passport listed her occupation as "čipkarica," (translation: woman bobbin lace maker). She had learned this trade and art form as a child of about seven years of age from her mother and three older sister and she is still making lace today at age 89.

Anna was born July 26, 1901 on the feast of St. Ann, in the town of Žiri, Slovenia, as the tenth child of Maria and Joseph Žakelj. Lacemaking was the common occupation of the women in this town and was usually done in the home. The lace was sold to stores in the area, which in turn sold and exported the lace to other areas.

Three years after Anna's marriage to Jacob Jesenko in 1920, she left her homeland of Slovenia and crossed the Atlantic Ocean by ship with her first child, Ann, to follow her husband who had come a year earlier to establish residence and gain employment in Cleveland, Ohio. Some of her meager prized possessions packed in her trunk were her bobbins (used to make lace) and some pieces of lace made by her mother. She still cherishes these items today as she prefers her old, hardwood bobbins to those made today, because "they are heavier and sound nicer" when they click together while making lace.

As the years went by, including the Depression years, the making of lace was put aside while raising a family of three children, Ann, Myron, and Ruth, and helping her husband financially by taking in laundry and boarders. As the times improved and the children became adults, time became available once again to bring alive the not forgotten lacemaking.

As Anna began to exhibit at needlework shows in the Cleveland area, interested persons became aware of this type of lacemaking which was seldom seen in this area. Anna was then asked to demonstrate her skills and display her lace at various exhibits in which she was awarded many ribbons for her work.

Among her awards is a cherished honorary membership in the Slovenian American National Art Guild. She is also a member of the Western Reserve Lace Society. Anna is also considered a Master Artist by the Ohio Arts Council and as such participates in the Master Artist/Apprentice program which is dedicated to the preservation of traditional arts through teaching.

Anna Jesenko, an expert in her field, can easily recognize Slovenian bobbin lace from the various other bobbin lace styles. She also is proficient in the patterns of the 1800s as well as the modern, simpler style of contemporary patterns worked in Slovenia today. The newer patterns call for less bobbins and less intricate designs. Anna prefers the old style even though it requires more detailed work and time.

In 1987 Anna was the subject of a video presentation, "Slovenian Bobbin Lace Maker: Anna Žakelj Jesenko," which was funded by the Slovenian American

Heritage Foundation, the Ohio Arts Council and the Slovenian American National Art Guild. This professional quality videocassette is available through the Slovenian American Heritage foundation: Miss Anne Opeka, 1770 Braeburn Park Drive, Euclid, OH 44117, 531-7860.

Throughout all these years of exhibiting, demonstrating and teaching, Anna has made many new friends, young and old, who will attest to her enthusiasm for her lace, her heritage and her life, and her warm personality which is spiced with much humor and wit.

Slovenian Bobbin Lace

Slovenian bobbin lace is also known as pillow lace because it is worked on a cylindrical pillow with specially made wooden spools called bobbins which are wound with cotton thread. Seven pairs of bobbins are commonly used to make an average size piece of lace. The pillow is packed firmly with sawdust and covered with two tight layers of fabric on

which is pinned a heavy paper made with pinpricks or sketched with ink. The pillow is then placed into a basket to hold it in place; it resembles a large pin cushion. Old original patterns made on oak tag paper and most current original patterns show little detail to the inexperienced novice. One must know from training what type of "stitches" fit into a given area; however, with modern technology, a xerox copy of a piece of finished lace provides a good detailed pattern on which to make a new piece of lace, especially for the beginner.

The lace is formed by crossing and twisting the bobbins, thereby interlacing the fine threads, and using bead-headed pins to secure the thread to the pillow at appropriate points according to the intricate pattern. When the bobbins are being manipulated speedily by an expert, a rhythmic clicking is heard while the lace is being made.

As early as the 17th century,

Idrija, a town in Slovenia became the major Slovenian lacemaking center where men as well as women were lacemakers. Idrija lace played quite a significant role in the barter trade of that era. Žiri, a village in the environs of Idrija, and birthplace of Anna Žakelj Jesenko, a master in the art of making Slovenian bobbin lace, has also been known for many years to produce the Slovenian style of bobbin lace known as "Idrijske čipke" (Idrija lace). In Žiri today, a lacemaking school enables the children to learn this folk art, thereby continuing this Slovenian tradition.

Traditional Arts Apprenticeship Program

The Ohio Arts Council Traditional Arts Apprenticeship Program began offering grants to pairs of master and apprentice artists in 1984.

Such as the case with Sylvia Mocnik, a Slovenian-American, who, in 1988, became the first apprentice to Anna Jesenko, the master ar-

tist of Slovenian bobbin lace. Sylvia already possessed some knowledge and skill of the making of Slovenian lace, having learned from her parents. Her strong interest to pursue advanced training in order to preserve this aspect of her heritage made her an excellent student. Because of her apprenticeship with Anna, Sylvia is now able to demonstrate Slovenian style bobbin lacemaking, as well as teach beginners, thus accomplishing her goal of carrying on a treasured family tradition.

Because it is so important to keep a family tradition alive, Anna's daughter, Ruth Jesenko Abbott, chose to apply for a grant (1989-1990) as a disciplined way of learning her mother's skills on a regular basis of two hours weekly, with practice being done between the weekly sessions and making the required written report at the end of the grant's program.

From the booklet, "Slovenian Bobbin Lace Anna Žakelj Jesenko"

TONY PETKOVSEK'S 29th POLKA WEEKEND

"New For The Nineties On The Northcoast"

Thanksgiving Day Polka Party

Thursday, November 22, 1990 — 5:00 pm till 2:00 am

Stouffer's Tower City Plaza Hotel

Public Square, Cleveland, Ohio

(Cooperation of the Cleveland Slovenian Radio Club)

ENTERTAINMENT

GRAND BALLROOM

5:00 pm	Harry Faint/Staiduhar
6:30 pm	Jeff Pecon Orchestra
8:00 pm	Steve Meisner (Wisc.)
9:30 pm	Don Wojtila Band
11:00 pm	Alaska Polka Chips
12:30 pm	Frankie Yankovic "King"

(Cash Bar - NO BYOB)

SPECIAL GUESTS

★ Walt Ostanek	6:00 pm	St. Stephen's Button Box
★ Roman Possedi	7:30 pm	Frank Palombi (Penn.)
★ Al Battistelli	9:00 pm	Teddy Zalac (Youngstown)
★ Hal Richards	10:30 pm	Rich Yurkovich (Wisc.)
★ Joey T. & Lynn Marie	12:00 mid.	Lipa Button Box (Canada)
Bob Kravos		Iron Range All-Stars
★ Nancy Hlad		

Emcees — Tony Petkovsek / Joey Tomsick

DONATION/ADMISSION \$8.00 Advance or at Door

(Free parking Thursday evening with advance purchase tickets)

GOLD ROOM

6:00 pm	St. Stephen's Button Box
7:30 pm	Frank Palombi (Penn.)
9:00 pm	Teddy Zalac (Youngstown)
10:30 pm	Rich Yurkovich (Wisc.)
12:00 mid.	Lipa Button Box (Canada)
	Iron Range All-Stars

SOMETHING NEW

FRIDAY, NOVEMBER 23

Noon - 4:00 pm
Jam Session "Happy Hour"
Pool/Atrium on 6th floor
Free Admission

7:30 pm till 2:30 am
Frank Palombi (Penn.)
Young Cleveland All Star Band
Alaska Polka Chips
Alaska Button Box Gang
Jamming
\$4.00 — Gold Room

SATURDAY, NOVEMBER 24

6:00 p.m.
"Polka Mass"
Bishop A. Edward Pevec
Accompanied by Joey Tomsick

7:30 pm till 2:30 am
Lipa Button Box Club
Joey Tomsick Orchestra
Joey T & Lynn Marie
Iron Range All Stars (Minn.)
Rich Yurkovich (Wisc.)
\$4.00 — Gold Room

NATIONAL CLEVELAND STYLE POLKA HALL OF FAME

AWARDS SHOW III • SATURDAY AFTERNOON, NOVEMBER 24

Spectacular Stage Show Production — Lifetime Achievement and Annual Awards as Voted On by Members of Sponsoring AMERICAN SLOVENIAN POLKA FOUNDATION
EUCLID SHORE CIVIC CENTER - 291 East 22nd and Lake Shore Boulevard
Presenting the foremost polka stars • Open House in Hall of Fame Room noon till 5 pm
Auditorium Show at 2:15 pm • Donation \$10.00 (reservations and membership available in advance)

FOR INFORMATION AND TICKETS NOW AVAILABLE

971 East 185th Street • Cleveland, Ohio 44119

TONY PETKOVSEK or JOEY TOMSICK

(216) 481-7512 OR NATIONALLY TOLL FREE 1-800-321-5801

VARIETY OF ETHNIC EVENTS IN GREATER CLEVELAND ALL WEEKEND LONG!

Listen to
WELW
1330 AM
DAILY AT 4 PM
SAT. AT NOON

WCPN 90.3 FM
SUNDAY NOON TILL
1 PM

KOLLANDER TRAVEL

Favorite Recipes...

SWEET POTATO-APPLE BAKE

Serve this casserole with pork. You'll like it so much you may want to add it to your Thanksgiving menu.

1/3 cup firmly packed dark brown sugar

1/2 teaspoon ground ginger

Dash salt

2 pounds peeled, cooked sweet potatoes

2 Golden Delicious apples, sliced

3 tablespoons melted butter or margarine, divided

1/2 cup shredded coconut

1/4 cup chopped pecans

Preheat oven to 375°F. Grease a 1-quart shallow baking dish. In small bowl combine brown sugar, ginger and salt; set aside.

Cut sweet potatoes into 1/2-inch slices. Arrange half in baking dish. Cover with apples. Sprinkle half the brown sugar mixture over apples. Top with remaining sweet potato slices. Sprinkle with remaining brown sugar. Spoon on 2 tablespoons melted butter or margarine. Cover and bake 35 minutes. Remove from oven.

Combine coconut, chopped pecans and remaining butter; sprinkle over sweet potatoes. Return to oven and bake 10 minutes more or until coconut is lightly browned. Makes 6 to 8 servings, about 325 calories per 6.

CARROT PECAN CRUNCH PIE

Like pumpkin pie, only with a lighter taste and texture

1-1/2 pounds carrots, cut up OR two 16-ounce cans diced carrots, drained

2 beaten eggs

1 14-ounce can (1-1/4 cups) sweetened condensed milk

1 tablespoon pumpkin pie spice

Dash salt

1 unbaked 9-inch pastry shell

1/2 cup packed brown sugar

1/4 cup margarine OR butter, melted

1 cup chopped pecans

If using fresh carrots, cook carrots, covered, in about 1 cup water for 30 to 40 minutes or till very tender. Drain. Puree cooked or canned carrots in a blender, food processor, or food mill till smooth. (You should have about 2 cups.)

In a large mixing bowl combine eggs, sweetened condensed milk, pumpkin pie spice, and salt. Add carrots; mix well. Turn into pastry shell. In a small bowl combine brown sugar and margarine or butter; stir in pecans. Sprinkle evenly over pie. Cover edge of pie with foil.

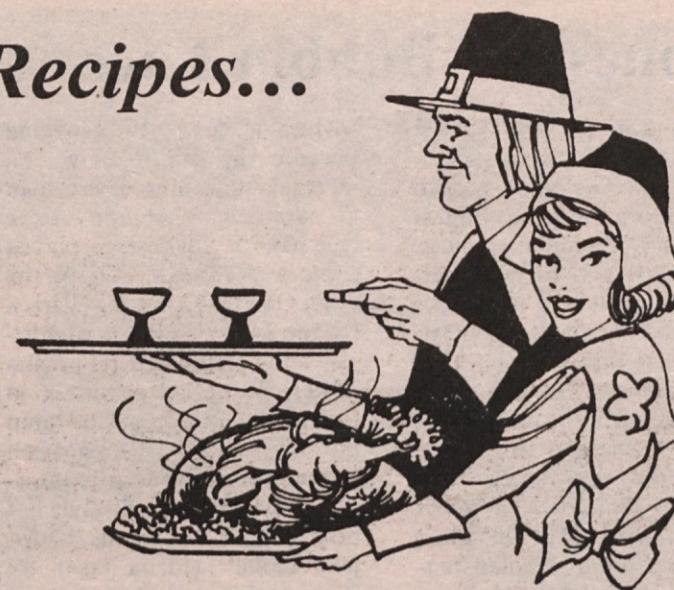
Bake in a 375° oven for 25 minutes. Remove foil; bake for 20 to 25 minutes more or until a knife inserted near center comes out clean. Cool completely on a wire rack. Makes 8 servings.

Anton M. Lavrisha

ATTORNEY-AT-LAW (Odvetnik)

Complete Legal Services
Income Tax-Notary Public

18975 Villaview Road
at Neff
692-1172

SOUR CREAM PUMPKIN COFFEECAKE

1/2 cup butter

3/4 cup sugar

1 teaspoon vanilla

3 eggs

2 cups flour

1 teaspoon baking powder

1 cup sour cream

1-3/4 cups (16-oz. can Solid Pack Pumpkin

1 slightly beaten egg

1/3 cup sugar

1 teaspoon pumpkin pie spice

Streusel

Cream butter, 3/4 cup sugar, and vanilla in mixer bowl. Add 3 eggs, beating well.

Combine flour, baking powder, and baking soda. Add dry ingredients to butter mixture alternately with sour cream. Combine pumpkin, beaten egg, 1/3 cup sugar, and pie spice.

Spoon half of batter into 13 x 9 x 2-inch baking dish; spread to corners. Sprinkle half of Streusel over batter. Spread pumpkin mixture over Streusel. Carefully spread remaining batter over pumpkin mixture. Sprinkle remaining Streusel over top.

Bake in slow oven (325°F) 50-60 minutes or until toothpick inserted in center comes out clean. Makes 12 servings.

Streusel:

Cut 1 cup firmly packed brown sugar, 1/3 cup butter, and 2 teaspoons cinnamon together until blended. Stir in 1 cup chopped nuts.

CLASSIC GREEN BEAN CASSEROLE

2 pkg. (9 oz. each) frozen cut green beans

1 can Cream of Mushroom Soup

1/2 cup milk

1 tsp. soy sauce

Dash pepper

1 can (2.8 oz.) French Fried Onions

Microwave:

1. Place beans in medium microwave-safe bowl. Cover, microwave on High 9 min. or until tender, stirring twice during cooking. Drain.

2. In 1-1/2 qt. microwave-safe casserole, stir soup, milk, soy sauce and pepper until smooth. Stir in beans and 1/2 can onions. Cover, microwave on High 7 min. or until hot and bubbling, stirring once during cooking.

3. Sprinkle with remaining onions. Microwave, uncovered, on High 1 min. Makes 6 servings.

Conventional:

1. Cook and drain beans in 1-1/2 qt. casserole, stir soup, milk, soy sauce and pepper until smooth. Stir in beans and 1/2 can onions.

2. Bake at 350°F. for 30 min. or until hot, stir. Top with remaining onions. Bake 5 min.

PUMPKIN COOKIE BARS

1 cup flour

1/2 cup quick oats

1/2 cup firmly packed brown sugar

1/4 cup chopped nuts

1-3/4 teaspoons cinnamon

1/2 cup melted butter

1 cup Solid Pack Pumpkin

3/4 cup undiluted evaporated milk

1 slightly beaten egg

1/3 cup sugar

1/2 teaspoon allspice

1/4 teaspoon salt

Combine flour, oats, brown sugar, nuts, and 1 teaspoon cinnamon. Add butter, mix until crumbly. Press into bottom of 13 x 9 x 2-inch baking dish. Bake in moderate oven (350°F) for 20 to 25 minutes. Remove from oven. Reduce oven temperature to 325°F.

Combine remaining ingredients. Pour over crust. Bake in slow oven (325°F) 25 to 30 minutes or until toothpick inserted in center comes out clean. Cool completely.

Cream Cheese Topping:

Beat together until fluffy one 8-ounce package of softened cream cheese and 1/4 cup orange marmalade. Spread over cooled bars. Garnish with crushed granola, chopped nuts or orange peel.

Cut into 32 bars and serve.

TURKEY SCALLOPINI

Serves 3-4

1/4 cup margarine

1/2 pound thinly sliced mushrooms

1/4 cup flour

1/8 teaspoon ground black pepper

1 pound turkey breast slices or breast cutlets

1/4 cup dry sherry

1 tablespoon water chopped parsley

Melt 2 tablespoons margarine in a large skillet over medium heat. Add mushrooms and saute until tender. Remove from pan.

Combine flour and pepper; coat turkey with flour mixture, shaking off excess. Melt remaining margarine in skillet over medium-high heat, and brown turkey on both sides a few pieces at a time, allowing 1-2 minutes per side. Remove from pan. Slowly add dry sherry and water to skillet, stirring until liquid is slightly thickened and smooth. Return turkey and mushrooms to pan until just heated through. Arrange on a serving platter and garnish with chopped parsley.

"Man does not live by word alone, despite the fact that he sometimes has to eat them."

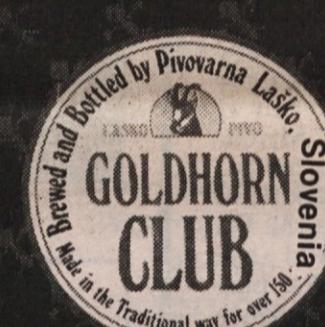
—Adlai Stevenson

WHOLESALE
RETAIL

CANDLES, MARTIRAKIA BOUBOUNIERIS

Imported Beer

CT-DE-IA-MA-ME-NY-OR-VT-5¢
MI-10¢ REFUND CA Redemption Value

net. cont. 330 ml - 11.2 fl. oz.

GOVERNMENT WARNING: (1) ACCORDING TO THE SURGEON GENERAL, WOMEN SHOULD NOT DRINK ALCOHOLIC BEVERAGES DURING PREGNANCY BECAUSE OF THE RISK OF BIRTH DEFECTS. (2) CONSUMPTION OF ALCOHOLIC BEVERAGES IMPAIRS YOUR ABILITY TO DRIVE A CAR OR OPERATE MACHINERY AND MAY CAUSE HEALTH PROBLEMS.

ATHENS PASTRIES AND IMPORTED FOODS

Patraiki Wines...Olives...Feta...Gyro...Fillo...Homemade Baklava

2545 Lorain Ave.
Cleveland, Ohio 44113

George & Becky Alex
(216) 861-8149

100% FREE Freedom CHECKING

- No ATM Fees
- No Monthly Fees
- 200 Free Checks
- Unlimited Check Writing
- No Minimum Balance Required
- No Strings Attached

- Cleveland 920 E. 185th St. 486-4100
- Cleveland Hts. 1865 Coventry Rd. 371-2000
- Euclid 1515 E. 260th St. 731-8865
- Mayfield Hts. 1351 SOM Center Rd. 473-2121
- Parma Hts. 6650 Pearl Rd. 845-8200
- Pepper Pike 3637 Lander Rd. 831-8800
- Richmond Hts. 27100 Chardon Rd. 944-5500
- Shaker Hts. 20200 Van Aken Blvd. 752-4149
- South Euclid 14483 Cedar Rd. 291-2800
- Willoughby Hills 2765 SOM Center Rd. 944-3400

METROPOLITAN
SAVINGS BANK

Your Friendly Neighborhood Bank

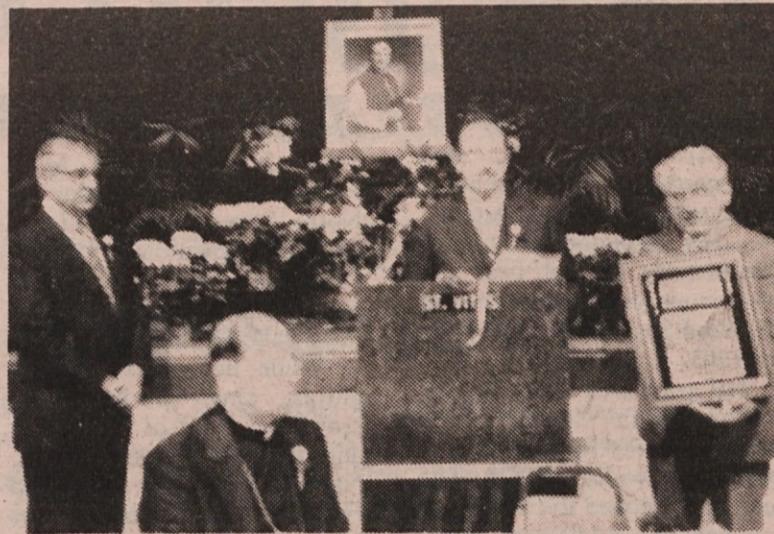
Metropolitan Savings Bank of Cleveland • Member FDIC

Msgr. Baznik enshrined in St. Vitus Hall of Fame

The third St. Vitus Alumni Honoree Day observed on Sunday, Oct. 28 was a successful event with close to 300 in attendance. We honored the Rt. Rev. Msgr. Louis B. Baznik with the Holy Sacrifice of the Mass at 12 noon in St. Vitus Church. The celebrant was the Assistant Pastor, the Rev. William Jerse. The co-celebrants were the Reverends Victor Tomc, Victor Cimperman, Frank Godec, Peter Mihalic (who was also our homilist), Thomas Gallagher and Mirko Ruzic.

The lectors were Dorothy Stanonik and Joseph Zelle. Bearers of the Eucharistic gifts were Matthias Perpar (our president), Daniella Avsec (our recording secretary), Ann Brinovec (our corresponding secretary), Joseph Brodnik (our treasurer), and Mary Baznik (our trustee). The Lira Choir thrilled us with their renditions of very beautiful lyrics. White and fuchsia carnations adorned the altar. The entire Mass was taped.

At 1:30 we filed into the school auditorium for dinner. The hall's decor was beautifully arrayed with baby white and purple chrysanthemums and each table had a floral arrangement in a chalice-shaped vase with rose-colored napkins and placemats. Msgr. Baznik's portrait was beautifully done with a plaque attached and his name inscribed. Beneath was inscribed the words 'Class of 1922.' The portrait was set in

Edward Baznik, right, brother of Msgr. Louis B. Baznik, honoree, holds the plaque presented to Msgr. Baznik by the St. Vitus Alumni Association. At the speakers table is Matt Perpar, president of the association, at left is Joseph S. Baskovic, Master of Ceremonies, and seated is Bishop A. Edward Pevec, Main Speaker.

the center of the stage for all to see.

The following good nuns were present: Sisters Mary Ramon (Kastelic), Carmen (Hocevar), Rita Marie, Philomeen (Malovrh), Robert, Avsec and Susan Turk.

After we were seated, Nancy Hlad entertained us with accordion music. The invocation was given by Rev. Frank Godec; the Master of Ceremonies was Joseph Baskovic; our President gave the welcome address; and a personal greeting was given by Rev. William Jerse.

A musical interlude was

presented by Albert and Agnes Koporc which was very well applauded. Some jokes were told which we all appreciated. A singalong was enjoyed tremendously.

The testimonial was given by the Most Rev. Bishop A. Edward Pevec, Auxiliary Bishop of Cleveland and Vicar of the Eastern Region.

The induction of Msgr. Baznik into the St. Vitus Hall of Fame was next with the exhibition of the Hall of Fame Plaque with Msgr.'s name in third place (a fitting tribute as he was the third pastor of St. Vitus church). His brother, Edward Baznik accepted the honors on behalf of Msgr. who was unable to attend.

The announcement of the SVA Scholarships were for Misty Branoff and Steven Rozman, both of the Class of '90 to Villa Angels-St. Joseph high school. A guest book was placed on a table for all to sign and the memorabilia album was on display, showing past events and pertinent information since this organization began.

A cake was decorated beautifully with "Congratulations Msgr. Baznik - St. Vitus Alumni 1990 Honoree" which was taken to the Nursing Home of Sisters of St. Joseph of St. Mark and presented to Msgr. Baznik and the staff.

A computerized scroll, executed by the pupils from kindergarten to the 8th grade

classes, was unfurled on the stage. It read, "Congratulations Honoree Msgr. Louis B. Baznik, 1990!"

All alumni members who volunteered their services were commended and applauded. Congratulations to the Program Chairman, Daniel Reiger for his untiring efforts. Our gratitude to the artistic talents of Josephine Perpar, Albina Pozelnik and Florence Hutujac. Our praise is extended also to our wonderful Slovenian cook, Julia Zalar and her assistants who prepared such a lovely meal for us. The entire event was also video taped.

Donations

Thanks to the following who donated \$25.00 to the Ameriška Domovina:

Joe and Steffie Smolič, Euclid, Ohio
Hilary Rolih, Cold Springs Harbor, N.Y.

In Memory

Enclosed is a check for fifty dollars, twenty-five to be applied toward the newspaper's subscription, and twenty-five to Ameriška Domovina in my wife Lillian's memory.

John J. Gross
Solon, Ohio

Celebrating our 4th Anniversary Starting Monday, Nov. 19 thruout the holiday season Special Sale 25% to 50% off

Fantastic selection of cocktail and evening dresses. Many sequin styles for your holiday parties.

Introducing a new line of Brides and Bridesmaid dresses, half and full sizes.

Gift Certificates

475 E. 200th Street
692-2099

Alterations Available
Frangies Fashions

Hours: Daily 9-4 p.m., Mon. & Thurs. 9-9 p.m.
English, Slovenian and other languages spoken!

\$40.00 OFF

with Purchase of Eye Glasses

Eyes examined by Dr. S. W. Bannerman

J. F. OPTICAL

6428 St. Clair Ave.
361-7933

775 E. 185 St.
531-7933

STERLE-SANKOVIC

Funeral Home

(Formerly Sankovic-Johnston)

15314 Macauley Avenue

(Corner of E. 152 & Lake Shore Blvd.)

Joseph J. Sterle - Director

(216) 531-3600

The Plain Dealer Friday, Nov. 16, 1990.

Nothing says there must be a Yugoslavia

By JERI LABER
and KENNETH ANDERSON

Polat, a remote village in Yugoslavia's troubled Kosovo province, is too small to appear on our map. Until the ghastly events of Sept. 13, its name was virtually unknown.

We went to Polat in early October to investigate reports of violence by the nationalist Serbian government against ethnic Albanians. We returned with serious doubts about whether the U.S. government should continue to bolster the national unity of Yugoslavia.

A brilliant autumn sun lit the dry, brown cornfields and tree-covered hills of Polat, but the village was in mourning. Its residents — several hundred ethnic Albanians living at subsistence level — described how, in the predawn hours of Sept. 13, they had awakened to the barking of their dogs, looked out and saw Serbian government tanks in their small courtyards.

Without warning, soldiers and police began firing automatic weapons, shattering windows and stuccoed walls. Besim Latifi, a 22-year-old law student who had come home to help with the

harvest, opened his door and was met with a volley of bullets that killed him on the spot.

No one saw what happened to Skender Munoll, 34, whose battered corpse was released to his family a few days later with one bullet in the hip. According to their families, neither young man had had any previous trouble with the police.

In addition to the two killings, more than 30 men and women from Polat were beaten and taken off to a jail, where they were tortured for about 24 hours; one young man was forced to lick his own blood from the floor.

Kosovo is a province within Serbia, the largest of Yugoslavia's six fractious republics. Kosovo's population — more than 90% ethnic Albanian — is united in a predominantly non-violent struggle to become independent.

In July, after the Kosovo Assembly defiantly declared its independence, the Serbian government suspended Kosovo's parliament and government. At least 10 members of the assembly have been arrested or are being sought.

Slobodan Milosevic, the Serbian

Socialist (formerly Communist) Party's demagogic leader, has said Serbia will pay any price to maintain control of Kosovo, the birthplace of Serbian culture. He is engaged in a calculated policy of colonization that includes moving Serbs to Kosovo.

An estimated 30,000 Albanians have been removed from their jobs in Kosovo. Several hundred Albanian doctors and medical workers were fired summarily; some were taken away in handcuffs from the hospital, even out of the operating rooms.

The Albanian-language press and radio have been abolished. In schools, Albanians are segregated from Serbs.

Kosovo's capital, Pristina, is an occupied territory, with military checkpoints everywhere. Houses are searched without notice and people are arrested arbitrarily.

In the past year and a half more than 60 Albanians were killed by police.

"We live under glass," an unemployed Albanian professor told us. "I don't know what it is like to laugh. How long can I tell my children to be patient?"

Kosovo is not the only troubled area in Yugoslavia. We visited villages in the Croatian Republic where the tension is equally high; an armed minority composed of Serbs has declared autonomy within Croatia.

Franko Tudjman, the nationalist president of Croatia, has said his government will "invite our entire people to take to arms" if Croatian sovereignty is threatened.

The Slovenian Republic's government, which has also declared its sovereignty, has already taken control of its own defense forces in defiance of the central government. Borislav Jovic, head of the Yugoslav government, recently acknowledged that civil war was looming.

Yugoslavia was long the darling of the U.S. State Department. A communist country independent of Moscow, it was our communist country as distinct from theirs. Seen as a buffer straddling the East-West divide, it has received most-favored-nation status and has been exempted from any serious scrutiny of its many human-rights abuses.

But the revolution against com-

munist that swept through Eastern Europe left an ideological vacuum in regions that are now veering away from a center that cannot hold.

The U.S. government cannot stop that process, even if it leads to inflaming old border disputes between Yugoslavia's nation-states and its larger neighbors. Yet we continue to give economic support to a federal government in Belgrade that is apparently too weak to speak out or act against those who are committing human-rights abuses.

Why not acknowledge the government's impotence and offer aid to those republics that will protect the rights of all their citizens? We might be able to help them in a peaceful evolution to democracy.

There is no moral law that commits us to honor the national unity of Yugoslavia. But there are laws, both moral and statutory, that commit us to deny aid to governments that oppress.

Laber is executive director of Helsinki Watch; Anderson, a lawyer, is a member.

NEW YORK TIMES

6 Indianapolis Slovenes Celebrate 50 Years With The National Home

Indianapolis area Slovenes and friends celebrated the 50th Anniversary of the Slovenian National Home at 2717 W. 10th Street in Indianapolis on Saturday, November 3rd. Nearly 250 persons jammed the auditorium, decorated with gold and white balloons to mark the festive occasion.

The dance, "Polka Mania," was sponsored by the members of the Slovenian Cultural Society as their part of the National Home's weekend-long celebration commemorating the past 50 years at this location of the Slovenian National Home.

Mr. Larry Cesnik, Slovenian Cultural Society Board member and Master of Ceremonies for the evening, introduced speakers including Mr. Jeff Golc, City County Councilman from the area. Mr. Golc delighted the audience by reading a proclamation from Governor Bayh's of-

Get Serious

Editor:

Were we serious about defeating Saddam Hussein, we'd stop aiding and trading with the Soviet Union. Iraq's military arsenal has come from the USSR over the past thirty years, and the Soviet's military capabilities have come from the United States over the past seventy years. Also, intelligence reports that the Soviets sent Iraq up to 8,000 advisors to direct the invasion.

Once we stop aiding the Soviets — no money, no loans, no food, no technology, no cultural exchanges — they will have nothing to give to their client states. The Soviet economy can't even produce enough toilet paper for Soviet citizens. How, then can it provide vast quantities of workable military hardware for use throughout the world without help from the United States?

Some "American" leaders will use Saddam's aggression to transfer still more military hardware to the Soviets, as Hitler was used to give Lend-Lease aid during World War II. Also, the President is using American armed forces to promote world government. The "new world order," through George Bush, has unconstitutionally hired American soldiers as the mercenaries to implement vague U.N. objectives. Our forces had similar roles in Korea and Viet Nam, and we know the outcomes of those wars.

Write your Congressman and ask him to recall immediately our armed forces from Iraq because Congress has never declared war. If it does, then and only then can the President and the Joint Chiefs of Staff work out a battle plan for victory, send in the forces to accomplish it, and then bring them home.

Currently, U.S. forces are hired sitting ducks, as they were in Korea and Viet Nam, without a declaration of war and a clear-cut strategy for victory. Our fighting men and women deserve better than to be stuck in limbo like this. Let's bring them home.

Joseph M. Ogrinc
Bratenahl, Ohio

fice recognizing the importance of the National Home to the city of Indianapolis and to the State of Illinois.

Other speakers include Mr. Louis Konechnik, President of the National Home's Board of Directors, and Mrs. Sylvia Stanfield, manager of the Slovenian National Home. Both Mr. Konechnik and Mrs. Stanfield thanked everyone for their attendance and continued support of the Slovenian National Home.

Special guests for the evening were Mr. and Mrs. Vladimir Kobav from Koper, Slovenia. Mrs. Jana Kobav is a Fulbright scholar currently teaching the Slovene language at Indiana University as part of their exchange program. Pending the settling of arrangements, Mrs. Kobav may be in Indianapolis at some future date to present a documentary on Slovenian to members of the Slovenian Cultural Society.

Thanks to SCS members Joanne Butorac and Melodie Miller for their work in conceptualizing and organizing Polka Mania and making it a successful event for the Slovenian Cultural Society.

Next Edition

The Ameriška Domovina next week will be printed on Wednesday, Nov. 21. It will be our 47th consecutive edition this year as we have not yet taken a vacation. Happy Thanksgiving to all.

VIDEO Cassettes

ANSAMBEL LOJZE SLAK

In color, 60-minutes
25 songs. \$35 & \$2 post.
and handling.

Tivoli Enterprises
6419 St. Clair Ave.
(216) 431-5296
Cleveland, OH 44103

P.S. We also take subscriptions for magazine
"Slovenija" in English

Recent Death

JAMES GORNICK

James V. Gornik was vice president and sales manager of the family-owned Gornik's Men's Wear stores.

Mr. Gornik, 74, died Wednesday in his Euclid home after suffering a heart attack.

He attended St. Vitus Elementary School near the first store his father opened at E. 62nd St. and St. Clair Ave. in 1905.

He graduated from St. Ignatius High School, then worked in the family business until it was sold in 1978. The company moved to Euclid and opened two additional stores in Cleveland and Richmond Heights during that time.

Mr. Gornik served four years in the Army during World War II. He was a chaplain's assistant stationed in Newfoundland.

He and his brothers, Ermin and Joseph, also operated the Twilight Gardens nightclub in Eastlake from 1945 to 1953.

Mr. Gornik is survived by his wife of 48 years, Florence; daughters, Susan Sabo of Louisville, Ky., and Geraldine of Brunswick; sons, James and Thomas; six grandchildren; three brothers and two sisters.

Services will be at 10 a.m. Monday at Holy Cross Catholic Church, 175 E. 200 St., Euclid.

Fantje na Vasi at Palace theater

On Friday, Nov. 30, at 7:30 p.m., the magnificent Palace Theatre will come alive with the sights and sounds of the 2nd Annual International Holiday Folk Festival.

Presented by the Nationalities Services Center in cooperation with The Plain Dealer, the festival will feature 16 of the most outstanding ethnic performing groups in Greater Cleveland.

Of interest to the Slovenian people in Greater Cleveland, the men's singing group Fantje Na Vasi will be performing.

Tickets are available through the Playhouse Square ticket office (241-6000), all Ticketron outlets, the Nationalities Services Center. You may also call Tom Srsen at 352-7455 and receive a \$2 discount on advance tickets.

TIM McGREW

We serve residential

and
commercial customers with a
rainbow of colors: All Heights areas,
Willoughby, Willowick, Euclid,
Richmond Heights, Painesville,
Mentor, Solon and Madison.

To refresh and beautify your
home with a new carpet,
call us at

Shore Carpet

854 E. 185 ST., CLEVELAND
Residential and Commercial

STORE HOURS

Mon., Tues., Thurs. 9:00-8:00

Wed., Fri., Sat. 9:00-5:00

Recent Death

JAMES GORNICK

James V. Gornik was vice president and sales manager of the family-owned Gornik's Men's Wear stores.

Mr. Gornik, 74, died Wednesday in his Euclid home after suffering a heart attack.

He attended St. Vitus Elementary School near the first store his father opened at E. 62nd St. and St. Clair Ave. in 1905.

He graduated from St. Ignatius High School, then worked in the family business until it was sold in 1978. The company moved to Euclid and opened two additional stores in Cleveland and Richmond Heights during that time.

Mr. Gornik served four years in the Army during World War II. He was a chaplain's assistant stationed in Newfoundland.

He and his brothers, Ermin and Joseph, also operated the Twilight Gardens nightclub in Eastlake from 1945 to 1953.

Mr. Gornik is survived by his wife of 48 years, Florence; daughters, Susan Sabo of Louisville, Ky., and Geraldine of Brunswick; sons, James and Thomas; six grandchildren; three brothers and two sisters.

Services will be at 10 a.m. Monday at Holy Cross Catholic Church, 175 E. 200 St., Euclid.

Fantje na Vasi at Palace theater

On Friday, Nov. 30, at 7:30 p.m., the magnificent Palace Theatre will come alive with the sights and sounds of the 2nd Annual International Holiday Folk Festival.

Presented by the Nationalities Services Center in cooperation with The Plain Dealer, the festival will feature 16 of the most outstanding ethnic performing groups in Greater Cleveland.

Of interest to the Slovenian people in Greater Cleveland, the men's singing group Fantje Na Vasi will be performing.

Tickets are available through the Playhouse Square ticket office (241-6000), all Ticketron outlets, the Nationalities Services Center. You may also call Tom Srsen at 352-7455 and receive a \$2 discount on advance tickets.

"Buttonbox playing is not exactly the "in" teenage thing to

Nancy Hlad makes album

by Bryan Kokish
Geauga Times Leader

When most teen-agers think of music, they think of Motley Crue, Bon Jovi and M.C. Hammer. But a senior at Notre Dame-Cathedral Latin has her own version of "Hammer-time" that consists of an accordion-like instrument called a buttonbox.

While her peers play air guitar, sing to imaginary crowds in front of the mirror and dream of making records, Nancy Hlad, of Mayfield Heights, is making her dreams become reality by playing an instrument most of her classmates had probably never heard of.

Hlad will be making her recording debut "in mid-to late October" when her album "16 going on 17" is released by Tomsick Productions of Euclid. She said the album will consist mostly of polkas and waltzes, but may include a few older American standards such as "Isle of Capri" and "Moonlight and Roses." Her buttonbox playing on the album is accompanied by a saxophone, electric bass, clarinet, banjo and drums.

Hlad said she has been playing the buttonbox since she was 11 years old and describes the instrument as a combination of the accordion and harmonica.

Hlad said the idea for cutting the album came from her music instructor Frank Novak, who has been teaching her for about the past three years. But, she said, they had their doubts.

"Because I was so young, we didn't think it would take off," Hlad said. "But then it became a reality." She added that this was possible through the funding she received from her family and friends.

Although she likes rock, rap and other types of popular music, Hlad said she is satisfied playing waltzes, polkas and other ethnic types of music. She also said the instrument and types of music she plays are a bit uncharacteristic for a senior in high school.

"Buttonbox playing is not exactly the "in" teenage thing to

do," Hlad said. "(Waltzes and polkas) are very different from what the norm listen to. My generation is not really into this (style of music)."

With a resume that boasts performances in New Jersey and throughout the Cleveland area, including two spots on local television stations, Hlad hopes this album will increase her notoriety and broaden her appeal.

Although her plans for the future include attending Duquesne University, she said her dream would be to someday get her own band together and "win a Grammy award... that would be very, very nice."

Keeps in touch

Just wanted to let you know how much I love your paper. I can hardly wait for its arrival. I am a true Slovenian and I want to keep in touch. I thank God that I can read, write, and speak fluently. It's a big asset in my life.

God love you both always, in all ways. Ann Kristoff

Get Well Quick

Faye Starman of Newbury, Ohio is in the hospital for eye surgery. We wish her a speedy recovery.

Donates \$50

Deepest thanks to Dr. Anthony Ravnik of Piedmont, Calif., who donated \$50 to the Ameriška Domovina.

Post Thanksgiving Dance

The Slovenian National Home at 6417 St. Clair is sponsoring a dance on Friday, November 23 from 6 p.m. until midnight.

Music will be provided by the Steve Meisner Orchestra, the Jeff Pecon Orchestra and the Don Slogar Ensemble. Refreshments will be available. Admission is \$5.00.

For more information or tickets, contact the secretary at 361-5115 days, Tuesday thru Saturday or Publicity Chairperson at 943-5190 evenings.

WEST 25th FURNISHINGS & APPLIANCES, Inc.

2104 West 25th Street (Cor. of Chatham)

Large Selection of Living Room,
Bedroom, and Dining Room Furniture
Springs - Mattresses - Recliners -
Refrigerators - Stoves - Washers -
Dryers - Freezers - Televisions
And everything needed for the modern home.

Hours: Mon. and Thurs. 9 to 7 • Wed. 9 to 1
Tues., Fri., Sat., 9 to 6

You can call with confidence on Tom or Alex at 241-3604

Visit us during our 41st Anniversary
Sale and Save 10 - 50% off
EVERYTHING
Free 1991 Calendar

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

AMERIŠKA DOMOVINA

(USPS 024100) Thursday, November 15, 1990

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

Section II

Vol. 92

VESTI IZ SLOVENIJE

V Sloveniji odločitev za referendum o samostojni, suvereni in neodvisni republiki

Preteklo sredo je ljubljansko Delo poročalo o odločitvi za referendum, na katerem naj bi slovenski volivci glasovali o tem, ali želijo neodvisno državo. Ker je to važna novica, posredujemo tekst poročila iz Dela dobesedno, izpod peresa novinarke Majde Vučelič: »Vprašanje razpisa referendumu (ali plebiscita) o samostojni, suvereni in neodvisni republiki Sloveniji ni sporno. Referendum naj bi imel naravo mandata republiški skupščini, to pomeni, da bi na njem izraženo voljo ljudi o uresničitvi suverenih pravic morala uveljaviti slovenska skupščina z izvedbenimi akti. Za zdaj ostaja le vprašanje, kdaj naj bi referendum razpisali.

Tako je na današnji (13. nov., op. ur. AD) seji republiške ustavne komisije dejal predsednik slovenske skupščine in njene ustavne komisije France Bučar, potem ko se je vrnil s predsedstva Slovenije. Kot smo izvedeli, danes predsedstvo republike sicer ni imelo seje, ampak le prvi delovni pogovor, ki ga je sklical predsednik republike Milan Kučan, potem ko je predsednik slovenskega Demosa Jože Pučnik napovedal plebiscit o samostojni Sloveniji, ki naj bi ga imeli 23. decembra letos, kot je dejal na Ptuju. Delovnega pogovora — ta naj bi se nadaljeval še jutri in tudi v naslednjih dneh — so se poleg Franceta Bučarja udeležili še Janez Drnovšek, Lojze Peterle in Dimitrij Rupel.

France Bučar je najprej razložil razloge, ki narekujejo razpis plebiscita. Dejal je, da jugoslovanska država, takšna, kakršna je, ne more več delovati in da razmere v njej zahtevajo takojšnje ukrepanje slovenskega političnega vodstva. V Sloveniji smo se odločili, da bomo dali soglasja k amandmajem k ustavi SFRJ, ki jih je predložila zvezna vlada. (To je verjetno tiskarski škrat in je Bučar najbrž rekel, da Slovenija ne daje soglasja.) V naši republiki niti ne bomo izpeljali volitev v zvezni zbor jugoslovanske skupščine (delegatom poteče mandat 31. decembra) in ne bomo privolili v podaljšanje njihovega mandata. Slovenija se tudi ne bo vključila v razpravo o novi jugoslovanski ustavi. Zato je zdaj priložnost — tudi po tem, kar se je dogajalo na seji zveznega zbora skupščine SFRJ, ki je sprejel sklep o programu dejavnosti za spremembo odnosov v državi, s čimer naj bi rešili sedanjo ustavno krizo — da republika Slovenija prevzame pobudo za razplet razmer v državi. Pri tem moramo upoštevati tako razmere v Jugoslaviji kot tudi v svetu, je dejal France Bučar. Pred svetovno javnostjo ne smemo nastopati izzivano oziroma tako, kot je hotela prvotno prikazati razmere pri nas srbska (in zvezna) politika, torej da Slovenija razbija Jugoslavijo. Pokazati moramo, da ravnamo v skladu z demokratičnimi in ustavnopravnimi postopki, zato smo tudi poudarili, da smo za Jugoslavijo — sicer ne takšno, kakršna je zdaj — in tako ponudili tudi model konfederalne pogodbe.

France Bučar je dejal, da bo slovenska vlada pripravila vse potrebno, tako da bi lahko ob dnevu X izvedli plebiscit za samostojno Slovenijo. Dodal je, da bi moral biti izid pozitiven, kajti v nasprotnem primeru bi bila to katastrofa tako za njegovo stranko kot tudi za celotno slovensko politiko. Tudi vojaški krogi podpirajo idejo o plebiscitu, je rekel France Bučar, toda ti iz prepričanja, da bo propadel.«

Vukeličeva je svoje poročilo nadaljevala na str. 3 Dela iz 14. novembra. Tudi ta tekst je pomemben, bo pa objavljen v naslednji

A.D., ki izhaja že pred Zahvalnim dnevom. Kot pretekli teden, tudi tokrat je uredniku preskrbel izvod Dela konzul SFRJ v Clevelandu Matjaž Jančar, za kar se mu zopetno zahvalim.

Dimitrij Rupel bo predstavil Slovenijo na mednarodni konferenci v Parizu — Navzoč bo tudi predsednik George Bush

Delo je objavilo 14. novembra poročilo beograjske dopisnice Janje Klasinc o odločitvi predsedstvu SFRJ glede udeležbe jugoslovanske delegacije na pariškem sestanku Konference za evropsko varnost in sodelovanje (KVSE), ki bo v omenjenem mestu 19. in 20. novembra in katerega se bo udeležil poleg drugih državnikov predsednik George Bush.

»Ko smo po končanem sestanku državnega predsedstva govorili z Janezom Drnovškom, nam je povedal, «poroča Klasinc, da je Slovenija že pred časom predlagala, naj bi bil v jugoslovanski delegaciji za KVSE tudi slovenski predstavnik. Po polemični razpravi na prejšnji seji, so se danes dokončno odločili, da se bo pariške konference o evropski varnosti in sodelovanju iz Jugoslavije udeležil poleg predsednika Jovića in zveznega zunanjega ministra Budimirja Lončarja še po en predstavnik iz vsake republike. Iz Slovenije bo to slovenski zunanjji minister Dimitrij Rupel.

Ta konferenca utegne biti še posebej pomembna za našo državo, saj je namreč v dobro obveščenih krogih slišati, da bi lahko obravnavala tudi vprašanje Jugoslavije in morda celo sprejela posebno deklaracijo o naši državi,« piše dalje Klasinc. »Kaj naj bi tak dokument vseboval ni znano, toda, če upoštevamo stališče ZDA, bi utegnil vsebovati zahtevo po ohranitvi enotne Jugoslavije, večstrankarskih volitev v vseh delih Jugoslavije, spoštovanju človekovih pravic in svobščin, predvsem pa opozorilo, da ni važno, kakšna naj bi bila prihodnja ureditev Jugoslavije, le da bi do nje prišli po mirni poti.«

V Srbiji ostro reagirali zoper najnovejšo izjavo State Departmenta o ameriškem stališču do razmer v Jugoslaviji

Izjava, ki jo je pred tedni objavil State Department v zvezi s stališčem ameriške vlade do Jugoslavije (Tekst izjave je bil objavljen v tem listu in je kazal določeno spremembo v gledanju ZDA do Jugoslavije) je naletela na ostro reakcijo v srbskih krogih. O tej reakciji je objavila poročilo agencija Tanjug 5. novembra. Tanjugovo poročilo citira razpravo v odboru za zunanjopolitiko v zvezni skupščini. Ta odbor je podprt reakcijo jugoslovanskega zunanjega ministrstva, ki je menilo, da je bila izjava »neprimerna« in celo škodljiva. Namestnik zunanjega ministra Milivoj Makšić je povedal, da je jugoslovanski veleposlanik v Washingtonu izročil State Departmentu protestno pismo v zvezi z omenjeno izjavo. Predvsem naj bi bili v SFRJ uradni krogi jezni nad zahtevo v izjavi, da morajo biti volitve v vseh delih Jugoslavije demokratične in večstrankarske. To da je bilo žaljivo za jugoslovanske narode in utegne celo spodbujati »skrajne« v državi.

Makšić je izrazil upanje, da bo »incident« ostal le neprijetna epizoda v jugoslovansko-ameriških odnosih. O špekulacijah v Beogradu, da bi morda jugoslovanska vlada šla tako daleč, da bi prosila ZDA, naj odpoklicajo svojega veleposlanika iz Beograda, je Makšić odgovoril, da Jugoslavija nima najmanjšega namena sprožiti tega vprašanja. Ameriška izjava je tudi poudarila, da demokratični procesi ne smejo biti zatrati s silo.

NOVI GROBOVI

James V. Gornik

V sredo, 14. novembra, je na svojem domu v Euclidu na posledicah srčnega infarkta umrl 74 let stari James V. Gornik, rojen v Clevelandu, mož Florence, roj. Jenson, oče Geraldine, Jamesa, Thomasa in Susan Sabo (Louisville, Ky.), 6-krat stari oče, sin Johna in Johanne, roj. Novak (oba že pok.), brat Ermina, Sophie Marinko, Josepha, Marie Armbruster, Raymonda ter že pok. Johanne in Johna, pred leti podpredsednik trgovine Gornik's Men's Wear, podjetja, ki ga je ustanovil njegov oče na E. 62 St. in St. Clair Ave. že leta 1905 in v katerem je bil pokojni zaposlen vse do 1. 1978, ko je bilo prodano. Z bratoma Ermina in Josepha je pokojni vodil nočni lokal Twilight Gardens v Eastlakeu, O. od 1. 1945 do 1953. Pogreb bo v pondeljek, 19. nov., iz Brickmanovega pogrebnega zavoda na 21900 Euclid Ave. v cerkev sv. Pavla na Chardon Rd. in nato na Vernih duš pokopališče.

mati Johna, Stanleya in že pok. Rudolpha, 4-krat stara mati, 12-krat prastara mati. Pogreb je bil 14. novembra.

Josephine Zadel

Umrla je Josephine Zadel, žena Josepha, mati Kennetha in Bonnie K. Smotek, 7-krat stara mati, sestra Stelle Ritondaro ter že pok. Charlesa in Jamesa. Pogreb je bil privaten.

Louis A. Andolsek

Umril je Louis A. Andolsek, mož Mary J., rojena Fink, oče Ronald, 4-krat stari oče, 3-krat prastari oče, brat Carrie, Frances, Louise, Nettie, Frančka, Ed-a, Andyja in Marie (vsi že pok.). Pogreb je bil 12. novembra iz Brickmanovega pogrebnega zavoda na 21900 Euclid Ave. v cerkev sv. Pavla na Chardon Rd. in nato na Vernih duš pokopališče.

KOLENDAR

NOVEMBER

18. — Zegnanjski festival pri Mariji Vnebovzeti.

21. — Klub društv SND na St. Clair Ave. priredi polka zabavo v klubskih prostorih v starem posloplju. Pričetek ob 8. zv.

23. — Slovenski narodni dom na St. Clair Ave. priredi ples. Igrajo Pecon, Slogar in Meissner orkestri.

25. — Društvo Kr. Kralja št. 226 KSKJ praznuje nedeljo Kristusa Kralja s sv. mašo ob 10.30 v cerkvi sv. Vida, nato s ksilom za člane društva v solski dvorani.

DECEMBER

2. — SKD Triglav, Milwaukee, Wis., priredi miklavževanje.

7. — Slovensko ameriški kulturni svet priredi predbožično srečanje s škofov Pevcem, v semenišču Borromeo.

9. — Slov. šola pri Sv. Vidu priredi Miklavževanje. Pričetek ob 3. pop. v dvorani sv. Vida.

31. — Pevski zbor Korotan prireja silvestrovjanje v Slovenskem domu na Holmes Ave. Začetek ob 7. zv.

Rojaki! Priporočajte Ameriško Domovino svojim slovenskim priateljem in znancem!

Grdina—Cosic Pogrebni Zavod

17010 Lake Shore Blvd. 531-6300

28890 Chardon Rd. 944-8400

1053 E. 62 Street 431-2088

V družinski lasti že 87 let

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. - 431-0628 - Cleveland, OH 44103

AMERIŠKA DOMOVINA (USPS 024100)

James V. Debevec - Publisher, English editor
Dr. Rudolph M. Susel - Slovenian Editor

Ameriška Domovina Permanent Scroll of Distinguished Persons:

Rt. Rev. Msgr. Louis B. Baznik, Michael and Irma Telich,
Frank J. Lausche, Paul Košir

NAROČNINA:

Združene države in Kanada:

\$25 na leto za ZDA; \$30 za Kanado (v ZD valuti)

Dežele izven ZDA in Kanade:

\$35 na leto, računano v ameriški valuti

SUBSCRIPTION RATES

United States and Canada:

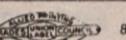
U.S.A.: \$25 per year; Canada: \$30 in U.S. currency

Foreign:

\$35 per year U.S. or equivalent foreign currency

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio

POSTMASTER: Send address change to American Home
6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103

Fax (216) 361-4088 Published every Thursday

No. 46 Thursday, November 15, 1990

Slovenska pot k neodvisnosti

Proces razpadanja dveh evropskih imperijev, v prvi vrsti Sovjetske zveze, v drugi pa Jugoslavije, se nadaljuje. Ta proces ima svojo notranjo logiko. Ne more biti več dvoma, da bodo mnogi narodi, dolga desetletja zatirani v eni ali drugi teh umetnih tvorb, zahtevali popolno neodvisnost. Mnogi so to zahtevalo sicer v eni ali drugi obliki že postavili, nikjer pa ni bila želja po ustanovitvi neodvisne države še urešnjena. Slovenska deklaracija svoje »suverenosti« ostaja še vedno na papirju, prav tako podobne izjave baltskih narodov, Armencev, Gruzijcev in veliko drugih. Novi, demokratično izvoljeni voditelj Gruzije je izjavil ta teden, da bo osrednja točka oziroma cilj gruzijske politike, doseči neodvisnost od Sovjetske zveze. To je med drugimi narodi v sovjetskem zaporu narodov osrednji cilj baltskih narodov, ki skušajo preko pogajalske poti doseči povrnitev svoje neodvisnosti. Litovci naj bi ta teden že uvedli svojo lastno valuto.

Pot do neodvisnosti za še vedno zatirane narode srednje in vzhodne Evrope se močno spominja na taktiko, ki so jo v nekaterih vzhodnoevropskih državah uporabljali ravno komunisti — takoimenovano (po madžarskem komunistu Rakosiju) »salamo taktiko«. Ko so komunisti v letih po drugi svetovni vojni načrtno uničevali vso opozicijo, stranko za stranko, skupino za skupino, ustavovo za ustavovo, je Rakosi to imenoval »salamo taktiko«, češ salamo si je treba pojesti kos za kosom, ne pa je kar naenkrat pogoltniti. No, danes, ko opazujemo, kaj se dogaja v Sloveniji, v Hrvatski, v Litovski, Gruziji itd., je Rakosijeva taktika prišla kar prav demokratom in narodnjakom v teh državah. Z večjimi ali manjšimi koraki, odvisnimi od njihovih okoliščin, so krenili na pot k neodvisnosti.

Zanimivo pri tem je, da to taktiko zagovarjajo na primer v ameriški vladi. Pretekli torek na sestanku, ki ga je organizirala Bela hiša in se ga je udeležilo okrog 50 do 60 povabljenih gostov, so vladni predstavniki trdili, da je poglaviti cilj ameriške politike v zvezi s razvojem, ki poteka posebej v ZSSR, da bi Sovjeti ne prisilili k temu, da bi rekli »ne« procesu demokratizacije in osamosvojitve narodov, ki to državo tvorijo. Tako v torek kot prejšnji teden na sestanku v State Departmentu, so zahtevali predvsem predstavniki raznih organizacij ameriških baltskih narodov, da bi ZDA jasneje in odločneje zagovarjale neodvisnost za te narode. Vsiljive so bile tudi predstavnice ameriških ukrajinskih organizacij. Odgovor na taka vprašanja (ki so bila podana bolj v

GREMO V KOROTAN!

CLEVELAND, O. — Bliža se 40. obletnica pevskega zbora **KOROTAN**, katero bo zbor prihodnje leto praznoval. V pripravah za to slavlje vabimo in prosimo vse bivše člane Korotana — če imajo le kaj možnosti — da se nam pridružijo za ta izredni jubilej. Seveda pa vabimo tudi nove pevce in pevke, saj je pesem govorica naroda, ki nam govori o naši lepi domovini in o slovenskem rodu, iz katerega izhajamo.

Kot bivši člani Korotana, ki vam je pri srcu slovenska pesem, ste gotovo veseli, da zbor še živi, za katerega ste žrtvovali veliko časa, obenem pa vam je bila gotovo naša slovenska pesem v veselje in užitek. Vaša pridružitev zboru je zelo važna za to izredno obletnico in vso slovensko skupnost.

»Mladenke in mladenci! — pristopite k pevskemu zboru Korotan. Gotovo bi s tem napravili veliko veselje staršem, in sami bi našli veselo družbo, obenem pa bi pridobili veliko besednjega zaklada, ki vam bo gotovo prej ali slej zelo prav prišel. Slovenska pesem je vaša dedičina, za katero je vredno žrtvovati malo prostega časa.

Pevske vaje so ob sobotah ob 7. uri zvečer v Slovenskem narodnem domu na aveniji St. Clair. Kdor želi več informacije, prosimo, da pokliče Janeza Nemca na 541-7243, ali pa Silvestra Staniša na 486-5076.

Odbor Korotana

Upokojencem Slovenske pristave

RICHMOND HTS., O. — Vsi člani in članice našega kluba ste lepo vabljeni na naš mesečni sestanek, ki bo v sredo, 28. novembra, ob pol dveh popoldne v Slovenskem domu na Holmes Ave.

Tu v Clevelandu smo imeli letos mokro poletje, jesen je bila pa zelo lepa. Dne 31. oktobra, ko smo imeli naš zadnji mesečni sestanek na Slovenski pristavi, je bil tudi tako lep dan. Čez 40 naših članov je prišlo že zgodaj in so pograbiли listje na pristavi, očistili Orlov vrh in okrasili spominsko kapelico Matere božje za vsesvetiske molitve, ki so bile v soboto, 3. novembra, in v nedeljo, 4. novembra. V soboto se nas je zbralo kar precej na Orlovem vrhu. Spominske molitve je opravil č.g. Mirko Ružič. Teharje je kraj, kjer so komunisti v vojnem času poslali v smrt do 40 tisoč ljudi.

Uredniku Ameriške domovine smo poslal eno prvih poročil o teharskem žalnem slav-

slovenskega parlamenta, ki je bil ravno tiste dni na obisku v Clevelandu.

Orlov vrh in spominsko kapelico Marije Pomagaj smo postavili pred 25 leti kot prvi spomenik slovenskim mučencem, žrtvam komunistične revolucije med 2. svetovno vojno in po njej. Doma se so pomorjenih domobranov in drugih žrtev zverinskega komunizma letos lepo spomnili v Kčevskem Rogu in v Teharjih. 14. oktobra se je v Teharjih zbralo čez 20 tisoč ljudi. S škofom Krambergerjem je somajevalo čez 130 duhovnikov, govoril je pa na tej svečanosti tudi g. Lojze Peterle. Teharje je kraj, kjer so komunisti v vojnem času poslali v smrt do 40 tisoč ljudi.

obliki očitkov, kar je bilo jasno protičinkovito), je bil vedno isti, od Lawrencea Eagleburgerja do manj visokih, a zelo inteligentnih in tudi dobro informiranih funkcionarjev): ZDA ne odstopajo od zagovarjanja pravic baltskih in drugih narodov, morajo pa ameriški voditelji imeti pred očmi posledice, morda katastrofalno negativne posledice, če bi preveč zahvalili prehitro od Sovjetov.

V zvezi z Litovci so poudarili, da čeprav ni prišlo v zadnjih šestih mesecih do vidne spremembe v statusu Litovske, je danes Litovska v očitno močnejšem položaju kot je bila spomladi. Še posebej Eagleburger, ki je o teh zadevah govoril več kot eno uro namesto predvidene pol ure, je dejal, da ima zdodovina svojo logiko in se je ni mogoče prehitevati. Stvari pač dozorevajo in to v smer, ki bo končno v korist vseh narodov, ki v srednji in vzhodni Evropi iščejo svoje narodne cilje po demokratični poti.

Ko je govoril z dr. Francetom Bučarjem je Eagleburger dal vedeti, da ZDA ne bodo postale slovensko pot k neodvisnosti z rožami. Iz vsega kar je Eagleburger dejal na sestanku s povabljenimi predstavniki raznih ameriških organizacij 6. novembra, in kar je bilo slišati prejšnji torek na sestanku v Executive Office Buildingu zraven Bele hiše, bodo ZDA primerno reagirale, če Slovenija ta cilj dosega po mirni, demokratični poti in če v zvezi s tem lahko dokaže, da je res postala neodvisna država z nesporavnimi mejami in s popolno, sicer demokratično izvoljeno kontrolo nad svojim ozemljem. Do tega stanja pa mora priti Slovenija sama z lastnim prizadevanjem.

Dr. Rudolph M. Susel

ju, ki ga je napisal Jože Zadravec za koroško »Nedeljo«. Do danes teharsko žalno slavlje še z besedico ni bilo omenjeno v Ameriški domovini, a v isti številki, kjer bi moral biti, to je 25. oktobra, je urednik dal 2 strani poročilo iz ljubljanskega Dela o »Generaciji mečkačev«.???

V nedeljo, 18. novembra, bo ob 10. uri dopoldan pri Mariji Vnebovzeti spominska sv. maša za pokojnim škofom Gregorijem Rožmanom. 31 let že počiva njegovo truplo na lepem Lemontskem pokopališču. Škof Rožman nam je vedno naročal: »Molite za slovenski narod, pa tudi za komuniste, da se bodo spreobrnili.« Slovenski »Mojzes«! Izprosi nam pri Bogu, da bo naša mladina, ko nas že več ne bo, še vedno ponosna, da izhaja iz poštenega slovenskega naroda.

Drugi teden, v četrtek, slavimo Zahvalni dan. Mislim, da imamo letos še posebno dolžnost, da se zahvalimo Bogu, da nam je dal dōčkat, da se je izvršil krščanski pogreb tistih Slovencev, o katerih se še pred leti sploh ni smelo govoriti v Sloveniji. Naj naša hvaležnost ne bo sebičnost, zavist in nevoščljivost; naša hvaležnost naj bo vesela, polna priznanja Bogu in ljudem, polna želja dobrohotnosti in molitve za vse, ki bivajo pod istim soncem.

Frank Urrankar,
tačnik

Zelo lep koncert ob 70-letnici Jadrana

CLEVELAND, O. — Preteklo soboto zvečer je pevski zbor Korotan z res lepim koncertom praznoval 70. obletnico svojega obstoja. Koncert, ki je bil združen z večerjo in plesem, je bil v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd., kjer zbor vseskozi domuje. Jadrana je pod glasbenim vodstvom Reginalda Resnika. Pevci in pevke so g. Resniku izročili lepo umetniško sliko, delo Enike Zuličeve, kot priznanje za njegovo večdesetletno sodelovanje pri zboru.

Koncertni spored je zbor pričel z »Zdravljico« in sicer pred stoječim občinstvom. Gdč. Unetichova je spregovorila tudi o nedavnih katastrofalnih poplavah v Sloveniji ter omenila, da je bil ustanovljen poseben sklad za zbiranje gmotne pomoči prizadetim v Sloveniji. Več o tem skladu bo objavljen prihodnji teden, naj tu omenimo, da so aktivni pri tem gdč. Unetichova, clevelandski odvetnik Charles Ipacvec in radijski napovedovalec Tony Petkovsek. Na svojem sestanku ta teden, je zbor Jadrana velikodušno prispeval tisči dolarjev v ta sklad.

Dvorana je bila za koncert polno zasedena, vendar je bilo opaziti tudi, da pripadajo pevci in pevke večinoma starejšemu rodu in dosti mladih ni. To je bilo videti tudi pri občinstvu. Zavzetost za svoje kulturno poslanstvo je pa bilo zagotovilo, da bo ta zbor praznoval že več obletnic.

Dr. Rudolph M. Susel

— VIŠARSKI MOTIV —

»Hiša srečanja« na Sv. Višarjah

*K Tebi Marija se že šest stoletij
vije procesija naših dedov
in Tvoje svetišče —
ova in znova bičano
kot naš narod —
je tisoč in tisočkrat b l a g o s l o v l j e n a
z molitvijo, pesmijo in solzami naših ljudi.*

*Poslušaj, Marija, vroče prošnje
samotnega slovenskega romarja,
ki zaskrbljeno premišljuje
o usodi svojega naroda.*

(Višarski razgledi)

CLEVELAND, O. — »Zrno pri zrnu pogača, kamen na kamnu pogača« — pravi slovenski pregor. Tu so zopet nova imena zidarjev, ki so s svojim darom dodali svoj kamen k grandji HIŠE SREČANJA na Sv. Višarjah:

Vida Jakomin, Cleveland, O.	\$20.00
Mr. & Mrs. Viktor Kmetič, Richmond Hts., O.	\$50.00
Mr. & Mrs. Stanko Kodrin, Will. Hills, O.	\$50.00
Mrs. Frances Kosem, Cleveland, O.	\$25.00
Miss Zofi Kosem, Cleveland, O.	\$25.00
Mr. & Mrs. Marian Kosem, Will. Hills, O.	\$50.00
Mr. & Mrs. John Kustec, Cleveland, O.	\$25.00
Mr. & Mrs. Boleslav Povič, Bowling Green, O.	\$100.00
Mr. Bart Stare, Paradise Valley, Arizona	\$25.00
Mr. & Mrs. Joe Stariha, Cleveland, O.	\$20.00
Mrs. Marija Strojin, Cleveland, O.	\$50.00
Mr. & Mrs. Vinko Vrhovnik, S. Madison, O.	\$20.00
Neimenovani (J.S.), Cleveland, O.	\$80.00
Danes skupaj objavljenega	\$ 540.00
Skupaj že objavljeno	\$3770.00
Skupaj do danes	\$4310.00

Odbor Ameriško slovenskega sveta se vsem dosedanjim darovalcem za »Hišo srečanja« na Sv. Višarjah najlepše zahvaljuje, obenem pa res priporoča da posebno tisti, ki bi svoj dar za ta plemeniti namen lažje pogrešali, to čimprej storite. Slovenski rek pravi: »Kdor hitro da, dvakrat da.«

Čeke lahko nakažeete na enega izmed spodaj navedenih:

Frank Urankar, 396 Steven Blvd., Richmond Hts., O. 44143
Lojze Bajc, 693 E. 179 St., Cleveland, OH 44119
Anton Oblak, 1197 E. 61 St., Cleveland, OH 44103

Za odbor Slovensko ameriškega sveta
Anton Oblak, tajnik

Ameriški tisk o Jugoslaviji

Stanje v SFRJ izjemno nevarno

Po zaslugu sodelavcev iz Washingtona, D.C. posredujemo našim bralcem vsebino dveh zanimivih člankov, izišlih 7. in 8. novembra v dveh zelo uglednih in pri ameriški vladni vplivnih časopisih.

Dne 8. novembra je *Baltimore Sun* objavil članek, poslan iz Pariza od dopisnika Williama Pfaffa. Balkansko vprašanje je z nami od začetka 19. stoletja, začenja svojo analizo Pfaff. Toda napačno je, če ga omejimo le na vprašanje nacionalizma. Bistvo balkanskega problema je po Pfaffu ta, da države na tem območju Evrope še nimajo trdno začrtanih, splošno sprejetih nacionalnih meja. Radi tega nacionalistične strasti ne morejo pojennati. Sedaj je Jugoslavija na primer na robu državljanke

vojne, vsaj pred razpadom, Pfaff pa ne vidi dosti možnosti, da bo preživel sedanje težave.

Nobena od jugoslovanskih republik namreč ni etnično enotna, pravi novinar, temveč ima manjštine. Na Kosovu v Srbiji živijo v glavnem Albanci, čeprav zgodovinsko je to srbsko območje. Na Hrvatskem, kjer je med drugo svetovno vojno divjala državljanška vojna proti Srbov, živi še danes 600.000 Srbov, v Bosni in Hercegovini pa živi poleg Bosancev in Muslimancev še 32% Srbov in 18% Hrvatov.

Narodnosti so eno, Jugoslavijo pa razdvajajo tudi različne veroizpovedi in različna zgodovina. Pravoslavni Srbi, Črnogorci in Makedonci, v glavnem muslimanski Alban-

Komisija za raziskavo povojnih množičnih pobojev prosi za sodelovanje tudi Slovencev, živečih po svetu

Prošnjo, ki jo objavljamo fotokopirano spodaj, so prejeli vsaj slovenski časopisi, ki so uradna glasila naših bratskih organizacij. Mnogi naši bralci lahko tej raziskavi veliko pomagajo. V prošnji ni naveden noben naslov razen »Skupščina Republike Slovenije«. Isto je s kuvertom, v kateri je prošnja prišla. Odgovor po pošti na predsednika komisije Ignaca Polajnarja in naslovljeno na Skupščino Republike Slovenije v Ljubljani bo po vsej verjetnosti zadostoval za vzpostavitev prvih stikov. Škoda, da tudi ni navedena nobena telefonska številka. Vsekakor pa je v splošni koristi, da komisija res do potankosti raziskuje povojne množične poboje in da ima pri tem sodelovanje tudi tistih preživelih prič, ki živijo v tujini. Sicer bi ne bilo napak, če bi raziskali množične in druge poboje, posebej povsem nedolžnih civilistov, tudi za časa vojne in revolucije same, in to iz vseh zornih kotov.

Dr. Rudolph M. Susel

S K U P Š Č I N A R E P U B L I K E SLOVENIJE

Komisija za raziskavo povojnih množičnih pobojev, pravno dvomljivih procesov in drugih nepravilnosti

Številka: 020-02/90-16
Ljubljana, 19/10-1990

SLOVENCEM DOMA IN PO SVETU

Napočil je nujni — in morda skrajni — čas, da pogledamo svoje polpreteklosti v oči, predvsem pa da zapišemo in shranimo vse spomine in pričevanja ljudi o našem travmatičnem polpreteklem času. Čas strahu je minil, nastopal je čas za besedo.

Skupščina Republike Slovenije je na sejah zborov 18. in 19. julija 1990 sprejela Odlok o ustanovitvi, nalogah in sestavi ter številu članov Komisije Skupščine Republike Slovenije za raziskavo povojnih množičnih pobojev, pravno dvomljivih procesov in drugih nepravilnosti.

Komisija se je zavezala, da bo opravljala naloge, za katere je bila ustanovljena, s polno mero etičnega posluha, strpnosti in nepristranosti ter ideološke neobremenjenosti. Njena naloga je raziskava povojnih dogodkov, vendar bo Komisija verjetno morala seči tudi v dogajanja med vojno, kolikor se bo izkazalo, da so neposredno pogojevala povojno dogajanje.

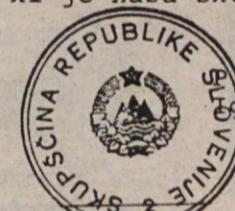
Raziskava povojnih pobojev, pravno dvomljivih procesov in drugih nepravilnosti je nujna pot k resnični spravi na Slovenskem ter pogoj za pisanje dopolnjene zgodovine polpretekle dobe, ki bo temeljila na dejstvih in ne bo prilagojena ideološkim gledanjem na tedanji čas.

Da bi komisija lahko dobro opravila svoje delo, prosi za pomoč Slovence v domovini in po svetu. Prosimo vas, posredujte republiški komisiji, ali pa tudi ustreznim komisijam po občinah, ki so jih ali pa jih še bodo ustanovile, vse znane podatke (kraji grobišč, število žrtev, okoliščine, v katerih so bili poboji in podobno, podatki — pričevanja o pravno dvomljivih procesih in njihovih posledicah za posameznike ali skupine ter druge nepravilnosti).

Komisija bo ugotovljena relevantna dejstva posredovala pristojnim organom, da bodo storjene krivice tudi moralno, politično, pravno in materialno popravljene.

Komisija bo delovala tako, da bo vsem pričevalcem zagotovljena osebna integriteta in varnost.

Komisija se obenem že vnaprej zahvaljuje vsakomur za dragoceno pomoč pri njenem odgovornem delu, ki je naša skupna dolžnost.

ci, vsi so živelji v turškem imperiju, katoliški Slovenci in Hrvati ter muslimanski Bosanci pa pod Habsburžani, navaja Pfaff v sicer poenostavljenem prikazu zapletene zgodovine Balkana.

Nadaljnji faktor v današnjih težavah v SFRJ je gospodarstvo. Slovenija in Hrvatska sta dokaj razviti republike in želita postati del bogate Evropske skupnosti. Prvi korak k temu je zanju ustanovitev jugoslovanske konfederacije. Srbija, ki je največja in ima relativno večino glede jugoslovanskega prebivalstva, poleg vsega pa ima tudi največje ambicije, je revnejša. V predvojni Jugosla-

viji je dominirala, v povojnem sistemu pod Titom, pa trdijo njeni voditelji, je bila zatirana. Srbsko vodstvo želi obdržati obstoječi federalni sistem kot orodje za povečevanje vpliva nad ostalimi republikami. Srbija, nadaljuje Pfaff, so predani avtoritarni oblasti demagoškega voditelja, bivšega komunista in sedaj »socialista«, Slobodana Miloševića.

V Sloveniji in Hrvatski je po svobodnih volitvah prišla na oblast koalicija političnega centra ali nekaj bolj desno od centra. Hrvatska je objavila nejasno deklaracijo o suverenosti, ki je sprožila nasilno reakcijo srbske manjšine na Hr-

vaškem in grožnje od republike Srbije. Nove stranke v Srbiji sami so šibke, zato se Pfaff sprašuje, ali bodo volitve, navedane za december, res svobodne.

Posledice vsega tega so slabe za Jugoslavijo, toda morda dobre za evropsko in svetovno stabilnost. Pfaff pravi, da se zunanjji svet ne meni veliko za razpad Jugoslavije in to državo prepušča sami sebi, kar se ni zgodilo v prvi svetovni vojni. V novi »pan-Evropi«, ki so jo sprožile demokratične, nacionalne in protikomunistične sile, pa je Jugoslavija izpadla.

Balkansko vprašanje je ne-
(dalje na str. 10)

Stanje v SFRJ izjemno nevarno

(nadaljevanje s str. 9)

koč predstavljalo nevarnost, ker so velesile skušale potegniti iz balkanskega konfliktnega območja lastne koristi. Zdaj pa se Evropeji sramujejo Jugoslavije, zaključuje Pfaff, saj so prepričani, da bi se morala po vseh izkušnjah tega stoletja vsa Evropa naučiti, da za napredovanje enega naroda vendar ni potrebno, da se poniza in pokori drugega. Tako zaključuje svoj dopis William Pfaff.

Morda zadnja možnost za preprečitev državlanske vojne

Tako razmišlja o bližajočih se volitvah v južnih delih Jugoslavije novinar Joseph Reaves v časopisu *Chicago Tribune* iz dne 7. novembra. Pričakovati je, pravi Reaves, da bodo volilci pometli z mnogimi starimi komunističnimi funkcionarji in postavili na njihova mesta nove voditelje, ki se bodo morali lotiti reševanja težkih političnih, ekonomskih in nacionalnih problemov, ki so v zadnjih mesecih priveli Jugoslavijo na rob anarhije.

Zahodni diplomati, izkušeni politični opazovalci in tudi mnogi Jugoslovani se strinjajo z opozorilom predsednika predsedstva Jugoslavije Borislava Jovića, piše Reaves, da so potrebne takojšnje spremembe, kajti drugače bo državlanska vojna neizogibna. Reaves navaja izjavo nekega zahodnega političnega analitika, ki pravi, da je položaj izredno resen, da je jugoslovanska ideja, to je ideja o jugoslovenskih narodih, ki žive v skupni državi, propadla. On in drugi intervjuvanci vidijo v novih voditeljih zadnje upanje za oživitev jugoslovenske ideje in ohranitev Jugoslavije.

Podpredsednik nov Demokratične stranke Srbije Vojislav Koštunica je dejal: »Te volitve so važne. Brez svobodnih volitev se ne more v Jugoslaviji nič spremeniti.« Spomin Ameriška Domovina je Vaš list!

Prijatel's Pharmacy
St. Clair Ave. & E. 68 St. 361-4212
IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA
ZA RAČUN POMOCI DRŽAVE
OHIO. — AID FOR AGED
PRESCRIPTIONS

V LJUBEČ SPOMIN

ob enaindvajseti obletnici,
odkar nas je zapustil ljubljeni
soprog, oče in stari oče

IVO ZAJEC

Odsel 19. novembra 1969.

Že 21 let Te zemlja krije,
v temnem grobu spiš.
Srce Tvoje več ne bije,
v duhu med nami
pa še vedno živiš.

Žalujoci:

Žena – Marija
Sinova – Edvard in Boris
z družinama.

Cleveland, Ohio 15. nov. 1990.

mladi se bodo potem vrstile volitve v novo zvezno skupščino. Pred tem pa bodo nove republike skupščine verjetno odločale o nadaljnjem obstoju Jugoslavije.

Močna separatistična čustva prevladujejo v Sloveniji, Hrvatski in še v treh republikah, razlagata Reaves. Jedro krize ustavlja globoke nacionalne, politične in ekonomske razlike. Slovenija in Hrvatska stoji nasproti Srbiji. Ostale tri republike pa skušajo najti stične točke. Ta nasprotja še poglabljajo nove gospodarske težave in stoletna mednacionalna mržnja. Poleti, v avgustu, je malo manjkalo, da ne bi ta mržnja privedla do odkritega spopada v Kninu, na Hrvatskem, prav tako tudi prejšnji

mesec, ko so srbski voditelji poskušali v zvezni skupščini izglasovati predlog, ki bi zmanjšal kakršnekoli možnosti za ohlapno jugoslovansko konfederacijo. Nek zahodni diplomat je s tem v zvezi izjavil: »Stopili so do prepada, pogledali v globino in se umaknili. Za las je manjkalo in nihče ne ve, kako se bo končalo v prihodnosti. Gotovo pa je, da se bo ponovilo v prihodnosti.«

Eden od razlogov, zakaj toliko ljudi polaga tako velike upe v volitve, je v tem, da le malo ljudi vidi drugačen izhod iz krize, pojasnjuje Reaves. Petar Žebeljan, tajnik komiteja za informacije srbske republike, podpira srbskega voditelja Miloševića, ko pravi: »Dejstvo je, da v Sloveniji in Hrvatski prevladuje mnenje, da imamo v Srbiji še vedno boljševiško mentaliteto. Te

argumente bomo ovrgli, ko bomo imeli demokratično izvoljeno vodstvo. Pokazali bomo, da naša stališča odražajo svobodno voljo ljudstva.«

Reaves se strinja, da Miloševičeva trda linija očitno odraža stališče večine Srbov. Najmočnejši izziv je po njegovem mnenju pričakovati od Vuka Draškovića, voditelja Srbskega gibanja obnove, ki se je v kampanji izkazal za še večjega srbskega nacionalista od samega Miloševića. »Ne strinjam se s tem, da so te volitve zadnja možnost za enotno Jugoslavijo,« pravi Drašković. »Jugoslavija mora ostati združena. Nobene možnosti ni, da se uniči to državo, kot želijo nekatere.«

Na splošno pa prevladuje mnenje, da je malo upanja, da se prepreči odcepitev Slovenije in Hrvatske. In če se to zgodi,

ugotavlja nek zahodni analitik (po Reavesu), bo prišlo do prelivanja krvi. Jugoslovanska vojska se je obvezala, da bo preprečila razpad države. Točno celo v tem primeru, pravi Reaves, bodo verjetno izbruhnili spopadi. »Jugoslavija je med drugo svetovno vojno izgubila 1,700.000 ljudi,« opozarja zahodni analitik. »Od teh je bilo 1,100.000 ubitih v medsebojnih bojih. Veliko ljudi se spominja teh žrtv in nihče ne želi, da se ponovijo. Vendar se lahko ponovijo.«

Če pride do tega, zaključuje Reaves za *Chicago Tribune*, »bo Jugoslavija edina država v vzhodni in srednji Evropi, poleg Romunije, kjer je zrušenje desetletja trajajočega komunizma vodilo do prelivanja krvi.«

Po že prevedenem tekstu pripravil urednik A.D.

21. oktober 1990

SLOVENIJA

NEDELJA 5

Zgoraj levo: V sredini je mariborski škofer dr. Kramberger, ob njem dr. Zdešar, od katerega je ravno v teh dneh izšla knjiga, ki priča, kako se je rešil iz teharskega pekla; zgoraj desno: predsednik slovenske vlade prof. Peterle in minister dr. Capuder: da bi nikoli več ne dvignil roke brat zoper brata; levo spodaj: dr. Tine Velikonja; desno spodaj: večisočglava množica, zbrana na kraju, o katerem se ni smelo govoriti 45 let. Slike: Eggenberger

Tisoči s križem zaznamovanih

Spravni spomin umorjenih na Teharjah - štajerski Kalvariji

Veliki molk vseh teh nekaj desetletij je v nedeljo, 14. oktobra, spregovoril tako silovito, da zanj preprosto ni besed.

Ko smo v duhu povezani s papežem Janezom Pavlom II., Petrovim naslednikom, glasnikom miru in sprave med narodi sedanjega sveta, se je naša krajevna Cerkev in lahko rečem vse Cerkev na Slovenskem zbrala na kraju, o katerem se ni smelo govoriti 45 let, na kraju, kamor nismo smeli priti zaradi skrivnosti, ki jo nosi zemlja, odpadni material in razaplja voda Teharskega jezera; pri njih smo, ki jih nismo smeli imenovati in obiskati, smo na slovenski štajerski Kalvariji, kjer se je pred štirimi in pol desetletji uresničil veliki petek za tisoče in desetišoči iz našega naroda.«

Bil je to uvodni nagovor mariborskega škoфа dr. Franca Krambergerja, ko je s 130 somševalci začel mašno spominsko slavlje na Bukovžlaku pri Teharjah. Komur je bilo dano videti tisto dvajset- in več tisoč glavo

množico, ki se je bila sešla na kraju, od koder je v povojnem času šlo v smrt od 20 do 40 tisoč ljudi, komur je bilo dano doživeti ta shod, ves žalni scenarij, stotine prižganih sveč, solze, ki so prenekaterim izpirale bolečino, izpovedi taboričnikov, komur je vse to v srcu ostalo, ta več ne potrebuje besed.

Vnem živi pretresljivo doživljajte teharske spominske svečnosti, molitve ljudstva, pesemsko ubranih skladb moškega zborja iz Polzele, evangeljsko odrešujoči nagovor škoфа Krambergerja, državni in prijateljski klic k spravi in medsebojnem spoštovanju slovenskega premierja Lojzeta Peterleta, ganljivo pričevanje preživelega teharskega taboričnika Tineta Velikonje, občuten recital Tineta Debeljaka, sina izgnanca, iz očetove pesnitve Črna maša za pobite domobrance, poezija Frana Milčinskega »Prižgimo luč, ljudje!« -izgovorila sta jo gledališka igralca Ljerka Belak in Bogomir Veras -, veličastni pesmi Zdravljica in Gallusov Ecce quomodo moritur

iustus (Glejte, kako umira pravčni) komornega pevskega zborja iz Celja. Komur je bilo dano doživeti, razumeti, sprejeti...Rudi Bras je prišel iz Argentine, da bi v imenu preživelih v slovenskih mučilnicah, raztresenih po širnem svetu, pa v »imenu mrtvih ust, zasutih z zemljo«, v imenu tistih, ki so se v usodnem trenutku - umirajoča telesa soborcev so padala druga na drugo, na dno brezna, na studec krvi -, zaprisegli, da bo slednji, ki bo preživel brezna, povsod oznanjal namene, borbo in končne usode mučenih in pobitih slovenskih domobrancev.

Silovito je sedaj govoril križ, zasajen v zemljo, kjer se je kritolikih mučencev že spojila v plodne sile narave. Silovito je sedaj govorilo cvetje, venci, množica gorečih sveč ob križu in ograji, ki nas je delila od kraja, kjer so trupla mučencev pokrita z odpadki iz celjske cinkarne. Spregovorili sta država in Cerkev. »Za božjo voljo, da bi se kaj takega nikoli več ne ponovilo! Da bi v vrtincu tujih interesov v

našem narodu še kdaj dvignil roko brat zoper brata. Bodit ta grozljiva izkušnja za vedno za nami.«

Prižgimo luč, ljudje! Ta vzklik je na žalni slovesnosti množici zbranih - in vsem Slovencem dobre volje doma in po svetu - hotel biti program, da bi se resnično med seboj spoštovali, potem ko smo si odpustili ter vrnili im žrtvam ene največjih tragedij slovenskega naroda.

Nad zemljo, ki je pila križencev, je dostojanstveno govorila o tistih dneh cerkvica sv. Ane. Mnogi romarji spravne teharske nedelje so jo obiskali. K njej so ponesli imena svojcev, stolčenih v smrt v teharskih mučilnicah. Ob večerih se je tolažilno oglašal le zvon sv. Ane s svojim avemarija; cerkvica je bila s svojim zvonkom nema priča, ko so črna brezna sprejemala stotine in tisoče mladih in odraslih, tesno povezanih z žico.

Jože Zadravec

Kanadska Domovina

Dr. France Bučar v Kanadi

(Pretekli teden smo objavili krajši dopis dr. A. Verbiča, v katerem je tudi omenil obisk dr. Bučarja. Dopis, ki sledi, ima nekaj več in točnejših podatkov. Ur.)

TORONTO, Ont. - V dneh od 31. oktobra do 2. novembra se je mudil v Kanadi predsednik parlamenta Republike Slovenije dr. France Bučar. Njegov namen je bil srečati se s slovenskimi rojaki oziroma s predstavniki slovenskih organizacij, obenem pa se srečati tudi s predstavniki kanadskega javnega življenja, s posebnim poudarkom na politična predstavnštva.

Dr. Bučar je prispel v Toronto 31. oktobra iz Washingtona, D.C., v dopoldanskem času. Spremljal ga je Matjaž Kovačič, tajnik skupščinske komisije za mednarodne odnose, zraven pa je bil še dr. Bučarjev osebni varnostnik. Takoj po prihodu na letališče se je dr. Bučar podal v mesto Mississauga, kjer ga je sprejela županja McCallion. V daljšem razgovoru sta si izmenjala poglede na sedanjo slovensko politično situacijo.

Po sprejemu pri županji je dr. Bučarjev osebni varnostnik. Takoj po prihodu na letališče se je dr. Bučar podal v mesto Mississauga, kjer ga je sprejela županja McCallion. V daljšem razgovoru sta si izmenjala poglede na sedanjo slovensko politično situacijo.

Po sprejemu pri županji je dr. Bučarjev osebni varnostnik. Takoj po prihodu na letališče se je dr. Bučar podal v mesto Mississauga, kjer ga je sprejela županja McCallion. V daljšem razgovoru sta si izmenjala poglede na sedanjo slovensko politično situacijo.

Popoldanski prosti čas je dr. Bučarjev osebni varnostnik. Na teh srečanjih se ni omejil le na poslušanje, a je skušal tudi sodelovati in podajati svoje poglede.

Ob 8. uri zvečer je pripravljalni odbor organiziral javno množično srečanje v župniški dvorani v New Toronu, katerega se je udeležilo izredno veliko število rojakov in rojakinj. Slovenska dvorana je redkokdaj tako zasedena, kot je bila ob tej priliki.

Spored je pričel prof. Silverster Mihelčič, doma iz Črnomlja, ki je virtuozno zaigral venc slovenskih narodnih pesmi. V imenu slovenskih lazaristov in slovenske župnije je pozdravil predsednika dr. Bučarja predstojnik in župnik Ivan Plazar. Dr. Bučarja je predstavil dr. F. Habjan, ki je potem tudi povabil dr. Bučarja, da spregovori. Navdušen aplavz je pozdravil dr. Bučarja, ki je govoril bolj v obliki poročila kot predavanja.

V svojem govoru se je dr. Bučar dotaknil v glavnem treh točk in sicer: vzroki za propad slovenskega in svetovnega sistema »real-socializma«, sedanja politična in gospodarska problematika z ozirom na pri-

hodnost slovenskega razvoja, ter moralna obnova, ki je potrebna za slovenski narod.

Dr. Bučar je posredoval svoje misli z izbranimi besedami ter doživeto stopnjeval svojo zavzetost v tretjo točko njegovega govora, ko je skušal razložiti novo filozofijo slovenske pripadnosti. Z dezintegracijo real-socializma smo se Slovenci osvobodili različnih kategorij slovenstva, je pojasnil, torej matičnega, zamejskega, begunskega, zdomskega itd. Sedaj, v novih razmerah, moramo pričeti utrjevati zavestno slovensko pripadnost in to bo odslej edina »kategorija«: zavest, da smo Slovenci in Slovenke vsi, naj živimo v Sloveniji ali zamejstvu, naj smo Kanadčani ali Amerikanci ali Avstralci, naj govorimo slovensko ali ne.

Dr. Bučar je govoril približno eno uro, nato pa odgovarjal na stavljenia mu vprašanja. Na vsako vprašanje je odgovoril dostenjno, suvereno. Bil je res izreden večer, obenem navdušujoč in poučajoč.

V četrtek (1. nov.) je dr. Bučar v dopoldanskem času odletel v Ottawa, kanadsko glavno mesto. Tam so ga čakali priatelji in ga takoj odpeljali v kanadski parlament, kjer se je srečal ali na kosilu ali na osebnih razgovorih s številnimi kanadskimi političnimi predstavniki. Pogovarjal se je s predsednikom skupščinske komisije za zunanje zadeve Patrickom Boyerjem, s predsednikom finančne komisije D. Blenkarnom.

Popoldne je dr. Bučarjev predstavil v skupščini predsednik kanadskega parlamenta g. Frazer. Nato se je srečal s poslancem dr. Hornerjem ter drugimi kanadskimi parlamentarci.

Zvečer so slovenski rojaki, živeči v Ottawi, dr. Bučarju priedili v hotelu svečano večerjo. V sproščenem vzdušju se je dr. Bučar srečal in spoznal na zelo prijateljski način z vsemi prisotnimi.

V petek, 2. novembra, se je vrnil v Toronto, kjer ga je sprejel novoizvoljeni ontarijski premier Robert Rae. Imela sta daljši pomenek, nato pa si izmenjala darila. Dr. Bučar je zaključil javna srečanja z obiskom pri torontskem župniku g. Eggertonu, ki mu je poklonil lepo knjižno darilo s posve-

(dalje na str. 12)

Hranilnica in Posojilnica »Slovenija«

618 Manning Ave.,
Toronto • 531-8475

739 Brown's Line,
New Toronto • 255-1742

125 Centennial Pkwy N.
Hamilton • 578-7511

torek-sreda	10am-3pm	torek-sreda	10am-3pm	petek	4pm-8pm
četrtek-petak	10am-8pm	četrtek-petak	12am-8pm	sobota	10am-1pm
sobota	10am-1pm	sobota	10am-1pm		

Vam nudi sledeče **ugodnosti**: dnevno obrestovanje vlog (Plan 24) • pogojne vloge (Term Deposit) • hranilne vloge z življenskim zavarovanjem (shares/savings) • čekovni račun (P.C.A.) • odprta osebna in hipotečna (mortgage) posojila • R.R.S.P. • "line of credit" • "traveller's cheques" • "money orders" • "utilities".

SLOVENIA PARISHES (TORONTO) CREDIT UNION LIMITED

Seminar o slovenskih problemih

V nedeljo, 2. decembra 1990, ob 4. uri popoldne, bo seminar o slovenski problematiki v Slovenskem domu, 864 Pape Avenue, Toronto, Ont.

S P O R E D

Dr. Tone Štukelj: Slovenska ustava

Dr. Branka Lapajne: Pre-gled slovenske zgodovine

Vodja debate: dr. Peter Urbanc

Vsi vljudno vabljeni
Slovensko-kanadski svet

Dr. Tone Štukelj, 70 let!

DON MILLS, Ont. - Naš slavljenec živi malo oddaljen od večjih slovenskih skupnosti v Kanadi. Kljub temu, nam ne bi smel uiti njegov pomemben življenski jubilej.

Zibelka mu je tekla 22. septembra 1920 v Ručetni vasi pri Črnomlju. Kot toliko Slovencev, mu je končanje študija preprečila revolucija. Formalni študij je nadaljeval leta 1945 v Bologni. Diploma se je glasila na doktorat iz ekonomskih vedi (statistika), ki jo je izdala pravna fakulteta najstarejše italijanske univerze, bolognske.

V novi domovini se je Tone prav hitro znašel. Že leta 1950 ga najdemo v Ottawi, v državni ustanovi (Mortgage and Housing Corporation), kjer je dosegel visok položaj direktorja statistične službe. Poleg redne službe je poučeval tudi na univerzi. Član je bil v številnih državnih delegacijah in tako obiskal mnoge države po svetu. Posebno se mu je priljubila Bermuda, kjer ga je vlada »adoptirala« kot svetovalca.

Dr. Štukelj ni nikdar pozabil na svojo rojstno domovino, vedno se je zavedal tragedije iz let 1941/45. Letos je Slovenijo prvič po vojni obiskal. V Ottawi je mnogim našim organizacijam bil vedno pri roki pri raznih uradilih. Mnogokrat je nam v Toronu predaval o slovenski tematiki. Pred leti je bil glavni govornik na Slovenskem dnevu.

Slavljencu želimo vse dobro v upanju, da ga bomo še večkrat videli in slišali med nami v Toronu!

Prijatelj

Vsako stvar na svoje mesto

TORONTO, Ont. — Ameriška Domovina je dne 16. avgusta 1990 objavila dopis dr. Zdravka A. Verbiča pod naslovom »Dr. Jože Pučnik se zahvaljuje kanadskim Slovencem za podporo ob zadnjih volitvah. V članku je nekaj nejasnosti, ki jih je treba razčistiti, zato prosimo za objavo tega odgovora.

Kot moremo razumeti iz objave, mora biti nekje še tisto prvo pismo, ki je »zaprepastilo« dr. Pučnika, da je pisal dr. Verbiču. Zahtevati zahvalo se nam zdi v našem primeru, posebno še v času in ob težavah, ki jih preživila nova slovenska vlada, zelo majhno in nepotrebljivo. Zahvala za osebne zasluge je vedno in povsod na mestu. Toda tu gre za dobro naroda kot celote, gre za pomoč pri vzpostavljanju demokracije in svobode. To pa je vendar dolžnost vsakega količaj zavednega Slovencev. Za izpolnjevanje dolžnosti pa res ne smemo pričakovati zahvale ali jo celo zahtevati.

Izjava kot »...žal nam je, da nismo doprinesli več« in druge podobne — so govorjenje po volitvah in bi kaj takega noben zagovornik Kongresa ne smel obešati na veliki zvon. Najmanj, kar lahko rečemo, je, da nekateri zelo vidno nosilci kongresne misli, v zmago Demosa ali niso verjeli, ali pa so res mislili, da to delo ni spadal na njihovo področje, kajti v začetku je bil zelo velik poudarek na nadstrankarski in nepolitični osnovi organizacije.

Omembu Slovensko-kanadskega sveta in Kongresnega gibanja v zvezi z nabiralno akcijo za Demosa, je zelo spretna igra s prepletanjem besed, z očitnim namenom, da se Svetovni Slovenski Kongres prikaže vsaj kot enakovreden Slovensko-kanadskemu svetu, ali pa še kaj več. Dejstvo je, da je akcijo v celoti izvedel Slovensko-kanadski svet. Res je in pojavljalo, da so mnogi člani Kongresa akcijo zelo podprtli kot posamezniki, bili pa so tudi taki, ki so pomoč načelno odklonili, češ da je stvar politična. Slovensko-kanadski svet je v akciji sodeloval z vsemi ljudmi dobre volje, da je pa SSK nastopil kot organizacija ali celo kot »krovna ustanova SSK«, je pa prazno govorjenje.

Toliko za razčiščenje pojmov. Recimo belemu belo, črnu pa črno, pa bo med nami veliko več sodelovanja in dobre volje.

Za Slovensko-kanadski svet
Ciril Pleško, tajnik

ODMEVI S PRERIJE

LETHBRIDGE, Alta. - Čez prostrano prerijo je zagospodovala jesen, z bogatim razkošjem barv in topnih občutij. Letina je bila bogata; toliko je ponekod žita v Saskatchewanu, da ni povsod dovolj žitnih shramp in čaka žito na velikih kupih oddaje, kar pa seve žitu kvari kvaliteto in manjša ceno. Ogonem pridelek pa letos ne gre v denar, ker je svetovni pridelek žita velik in svetovne politične razmere kvarijo trgovino, promet itd.

Letos je vreme prizanašalo z vsako letno močjo, vsi prideleki so bili pripravljeni hitro in brez težav. Tule bogat pridelek žit, v svetu pa lakota! Čuden svet! Kmalu bo pa dež potreben, divji vetrovi suše polja in velike količine snega bi poljem tudi ne škodile.

Polej je že za nami. Vse svet in Vernih duš dan smo mirno preživel. Tod niso navade tele dni kakor so doma; nekateri grobovi so odeti s cvečjem, luč pa ne prižigamo, ker čez prerijo potujejo večne sape, večkrat pa divji vetrovi. Takile dnevi so pa polni lepih in tudi bolečih spominov, misionih obiskov rojstne domovine, iz katere smo se umaknili, predno se je preko nje razlila rdeča svoboda.

Obiskujemo postaje slovenske Kalvarije, kjer so letos zgorale lučke na stotih krajinah,

kar doslej ni bilo ne varno in ne mogoče. Plamenčki trepetajo preko zelenih trat in mahov, ki pokrivajo kosti pobitih, tihe molitve pa vžigajo upanja v boljše in bolj pravične dni, odkar v svetu in doma mogočno opevana revolucija poginja v sramoti.

Slovenci še nimamo cerkveno potrjenih svetnikov, vemo pa, da so možje kova kot škof Martin Slomšek, škof Friderik Baraga, škof Gnidovec gotovo na poti do časti na oltarju. Verjetno je tudi bogato število nedolžnih žrtev med in po vojne ponorele podivjanosti prištevano v iste vrste. Naša so upanja, plačilo bo pa božje.

Vrste znancev v svetu se krčijo po božjem koledarju, odhajajo po poti, ki je vsem zagotovljena ob rojstvu, ker, kot pravijo, »vse kar se rodi smrti zori«. In ta novembrska dneva nas-tega spominjata in tudi opominjata. Vsi bomo po nauku Cerkve nagrajeni, tisti, ki so gorje povzročali, kot tisti, ki so radi njega trpeli. Utrne se mi misel na pesem, ki sem jo slišal od stare mame:

»Saj Bog ne vpraša za milijone,
saj Bog ne vpraša za svetle krone;
naj bo star al' mlad, reven ali bogat,
za grehe rajtno bo moral dat.«

(dalje na str. 12)

Misijonska srečanja in pomenki

874. Dr. Janez Janež je svoje poslanstvo

na Zemlji izvršil. Svoj tek je dokončal in odšel po plačilo. R.I.P.!

Dne 18. oktobra zvečer sem klical njegovo bolnico v Lutngu, Tajvan. Predstojnik Palotincev o. Rizzi je prišel na telefon. Njegovo ime in telefonsko številko je imela tajnica MZA gdč. Ferjanova, ki se je lani dogovorjala z dr. Janežem, da bi ga na otoku rada ob priliki obiskala. Tudi lepo fotografijo z o. Rizzijem in o. Didone ji je poslal.

O. Rizzi je povedal, da je dr. Janež preživel en teden sam v svoji sobi, ko ni bil več sposoben ordinirati. En mesec pred smrtno je izjavil, da ne more več delati. O. Rizzi ga je osebno pripravil na smrt z zakramenti sv. spovedi, sv. obhajila in sv. maziljenja. Dotpel je 11. oktobra, na dan ko smo v domovini mislili na izgubo Koroške. Ena pljuča mu je tuberkuloza čisto uničila.

Pogreb je bil zelo lep in velik štirje škofje, okoli 50 duhovnikov in mnoštvo laikov, med njimi veliko nekatoličanov. Predstojnik Palotincev je dejal, da je bil pogreb »a very emotional affair«.

Dva sklepa sta bila storjena takoj v njegov spomin. Kip dr. Janeža bo postavljen v glavno avlo bolnice. Bil je pionir te krasne 10-nadstropne bolnice, ki je zaslovela kot najboljša na otoku Tajvan.

Ustanovili so takoj tudi poseben dr. Janežev sklad za uboge bolnike (funding for the poor and sick). Iz tega bodo krili stroške za operacije in bolniško skrb za zelo uboge, ki sami ne morejo plačati bolniških stroškov.

O rajnemu dr. Janežu bomo

objavili čimprej celotno številko MSIP, čim dobimo od predstojnika bolnice več informacij, ki smo ga zanje prosili in jih je rad obljudil. Takrat bomo priobčili večje podrobnosti o njegovem dolgoletnem delovanju na Dalnjem Vzhodu in malo več o njegovi osebnosti in značaju. Nedvomno je bil velik misijonar v službi mnogih trpečih. Njegov karizem je bila kirurgija in enkrat, ko so ga v Ameriko vabili na študijsko potovanje, je zapisal, da ne misli iti, češ da so v zmoti tisti, ki misljijo, da moraš iti v Ameriko in imeti veliko denarja, da postaneš dober kirurg. Dobri kirurgi so po celem svetu in njihova sposobnost in uspešnost sta božji dar. In Bog s takimi darovi razpolaga, kot On sam hoče in jih dal, komur sam hoče.

V Ljubljani so tudi pokopali še sorazmerno mladega dr. Franca Mikuža, ravnatelja slovenske Propagande za širjenje vere, ki ga je zadela kap. Bil je zadnja leta župnik v Šmartnem pod Šmarino goro. Bil je na obisku med nami na tem kontinentu in vodilni sodelavki MZA predsednica Anica Tusharjeva in glavna tajnica Sonja Ferjanova sta ga srečali v Rimu ali v Tinjah, na dveh misijonskih srečanjih misijon-

skih pionirjev in pionirk. Oče rajnega dr. Mikuža je bil umorjen kot domobranec v Kočevju. On je bil sorodnik Vrhovnikove družine v Clevelandu, ki leta zvesto sodeluje z MZA Cleveland, Ohio.

Iz Clevelandu se je oglasila

12. oktobra Mary Vellicig, ki je brala v MSIP, da ne vemo, kje deluje Maryknollec njen brat Cyril Vellicig M.M. Dala je njegov naslov: Box 47, Shinyanga, Tanzania, Afrika. Bog povrni! Smo v Misijonsku pisarno v Ljubljani sestri Lenassi že sporočili.

Pozdrave vsem pošilja iz Hondurasu sestra Kristina Knez, salezijanka. S Filipinov pa lepo pismo br. Rafael Mrzel. Veliko preizkušenj doživljajo Filipini. Notranje revolucije in naravne preizkušnje, kot povodnji, potresi ipd. Zdravje brata Mrzela je že leta šibko, a lepo dela, kolikor more, med mladino.

Sestra Vida Rovanšek je bila spet prestavljena, iz Bostona v Montreal.

Iz Zambije beremo, da se je vrnil v misijone o. Lojze Podgrajšek po štirih letih študijev v Rimu. Vrnil se je bolj zdrav v Zambijo, isto tudi o. Janez Mrakar, ki je preživel svoj dopust 4 mesece v domovini, 3 v Nemčiji, 3 na Irskem in 4 v ZD. G. Snoj nam je sporočil, da ga je v Kaliforniji obiskal. O. Rudež je bil dvakrat operiran in trenutno živi z o. Grošljem v Materu.

Precej darov se je spet nabralo zadnje tedne. Po o teh več prihodnjih, ko najdemo prostor. Do takrat pa: Bog z Vami vsemi, ko misijonarimo vsak na svojski način, kot nas Sveti Duh navdihuje.

Rev. Charles Wolbang CM
131 Birchmount Road
Scarborough, Ontario
Canada M1N 3J7

Pomoč poplavljencem bo prišla v prave roke

Koordinacijski odbor slovenske vlade, ki usklajuje pomoč in dela pri odpravljanju škode po poplavah, bo do decembrske seje parlamenta pripravil celovit program odprave nastale škode, poroča ljubljansko Delo preteklo sredo. Republiški štab za civilno zaščito pa je ugotovil, da je stanje na vseh najbolj prizadetih območjih normalizirano. Mnoge organizacije v Sloveniji so že organizirale zbiranje predvsem denarne pomoči, prispevki prihajajo tudi iz tujine, od Slovencev in tudi od raznih dobrodelnih ustanov v Evropi in drugod.

Odmevi s prerije

(nadaljevanje s str. 11)

Tam pred tedni nas je samo za dva dni obiskal generalni tajnik, mons. Jože Mavšar, in prinesel Bohovima zlatoporočencema okvirjeno sliko s čestitkami in blagoslovom svetega očeta. Ganljivo vesel dogodek, ki je slavljenca resnično počastil in seve tudi razveselil.

Kasno sem zvedel, da sta podobno čast doživel tudi Tone Dimnik in ženka Ivanka ob njuni letošnji štiridesetletni skupne življenske poti. Seve želimo obema cenjenima paroma vse najlepše za prihodnje skupne dni.

— • —

Med nami sicer ni kaj posebnih novic. Tisti, ki se že dalj časa odmikamo Abrahamovemu letu in potihem bremkamo sami zase tisto »Oj mladost ti moja, kam si se vtaknila« — se skrbno in previdno otepamo in umikamo zdravstvenim neprilikam kot so prehlad, revna in drugi znaki, ki v starih kosteh napovedujejo vreme in morebitne težave. O resnejših zdravstvenih težavah med nami nisem slišal. Gotovo tu in tam kak telesni del zarjava in potrebuje maže, in kak vijak človeškega telesa popusti, kar pa je življenski ukaz, ki pač spremlja mlade in stare, mu jih pa nihče ne uide.

Sem in tja iz posivelih in kislavo se držečih oblakov prisvajalka kakšna bela zvezdansnežinka, ki prinaša nekaterim veselje, pa tudi skrbi. Tistim, ki še obrnjamo smuči, je prijazno vabilo: ne več v strmine, ampak v pohlevno dolino. Srce pa poudarja: »Misli še silijo v strme bregé, pa kaj ko se puntajo stare noge!«

Pak

Dr. Bučar v Kanadi

(nadaljevanje s str. 11)

tilom torontske občine. Dr. Bučar je pa županu izročil lepo kristalno vazo, kvaliteten proizvod slovenske steklarske industrije.

Za konec poročila še to-le: Dr. Bučar je prva slovenska

V BLAG SPOMIN

OB 5. OBLETNICI SMRTI
NAŠEGA MOŽA, OČETA
IN STAREGA OČETA

LUDVIK JELENC

ki je zatisnil svoje blage oči
dne 15. novembra 1985.

Pet let Te zembla krije,
v temem grobu mirno spiš; ;
srce Twoje več ne bije,
bolečin nič več ne trpiš.
Nam pa žalost srca trga,
solze lijejo iz oči;
dom je prazen in otožen,
ker Te več med nami ni.

Žalujoči ostali:

Mara Jelenc — žena
Mary Ann in Betty — hčerki
Tom in Dale — zeta
David, Timmy in Andy —
vnuki

Berwyn, Ill., 15. nov. 1990.

politična osebnost, ki je posredovala, kakšna naj bo nova slovenska identiteta. Prav zato je dr. Bučar odlično odigral svojo »vlogo« predstavnika nove, demokratične Slovenije. Njegovo sporocilo so slovenski rojaki sprejeli z odprtim srcem in prav radi tega mu moramo biti slovenski rojaki in rojakinje v Kanadi posebej hvaležni.

Omeniti moram, da je bil dr. Bučarjev obisk tako uspel v vsakem oziru, gre zasluga celotnemu pripravljalnemu odboru in g. Franku Paznerju, ki je odbor povezal s kanadskimi političnimi predstavniki.

Dran

MALI OGLASI

For Sale

Investment Properties

Frame 2 Fam. E. 67 St.
\$24,900.

Brick 4 units apt. Addison Rd.
\$59,000.

Brick 8 units apt. Addison Rd.
\$69,000.

Brick 3 store & 3 unit apts. St.
Clair. \$127,000.

Residential

New model home. Excellent
quality. Contemporary 5
bdrm, 5 baths. 1415 Firwood,
Broadview Hts. \$269,000.

Brick ranch, provincial, high
quality and cedar cottage
home, located on 20 acres.
Medina Lake. Fantastic view.
\$449,000.

Stone & alum. bungalow. Rich
mond Hts. Remodeled home.
Lot size 110 x 235, with small
barn. \$99,000.

For details, call Ray Mlakar
at 328-5200 or 278-3081.

Prudential Area 216 Realty
(45-48)

For Rent

Muskoka. 3 bdrm. New heating
& air conditioning. Newly
remodeled. Call 481-2180.
(45-46)

Apartments For Rent

Lake Shore, E. 185 area. Lge,
modern 1 bdrm apts. Appli-
ances, air cond, carpeted. Gar.
inc. Quiet bldg. Mature person
preferred. Lease \$350 per
month. Call 338-3205.
(x)

Vacation Rental

1 or 2 bdrm beach condo in
San Diego area. Fully equip-
ped. Reasonable rates. Call 1-
619-434-1543 (home) or 1-619-
434-9180 (business).
(43-46)

Apartment For Rent

E. 156 St. area. 62 or over,
handicapped or disabled. \$271
per month. All utilities inc.
Call 531-3820.
(46-49)

H-še barvamo zunaj in znotraj. Tapeciramo. (We wallpaper). Popravljamo in dela mo nove kuhinje in kopalnice ter tudi druga zidarska in mizarska dela.

Lastnik TONY KRISTAVNIK
Pokličite 423-4444

Joseph L. FORTUNA

POGREBNI ZAVOD

5316 Fleet Ave. 641-0046

Moderni pogrebni zavod
Ambulanca na razpolago
podnevi in ponoči

CENE NIZKE
PO VAŠI ŽELJI!

ANTON DEBEVC

Umrl 10. novembra 1982.

Zalujoča:

Julia Grabelšek — hčerka.
Geneva, Ohio, 15. novembra 1990.